

ZALASZENTGRÓT INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA

II. kötet: Integrált Településfejlesztési Stratégia

Projekt azonosító: NYDOP-6.2.1/K-13-2014-0002

„Nyugat-Dunántúli Operatív Program - Fenntartható
településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált
Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása”

2015

Készítette:
Pro Via'91 Kft.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Zalaszentgrót Integrált Településfejlesztési Stratégiája

projektvezető
megyei koordinátor
vezető tervező
közmű szakági tervező
zöldfelületi és tájrendezési szakági
tervező
gazdaságfejlesztési szakértő
társadalompolitikai szakértő
közlekedés szakági tervező
településtervező

Egyházi Ferenc és Kukely György
Rácz Andrea és Szálka Miklós
Szálka Miklós és Tóth Viktor
Bíró Attila és Hanczár Emőke

Auer Jolán
Kovács Tamás
Horváth István és Zábrádi Zsolt
Könczey Gábor és Herczeg Zoltán
Berényi Mária

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	6
1. A HELYZETELEMZÉS FŐBB MEGÁLLAPÍTÁSAI	8
2. KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI	12
2.1. Zalaszentgrót város jövőképe.....	13
2.1.1. Zalaszentgrót város jövőképe.....	13
2.1.2. Átfogó célok.....	15
2.2. A stratégiai fejlesztési célok meghatározása.....	16
2.2.1. Tematikus célok.....	16
2.2.2. Területi célok	18
2.3. A tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása.....	21
3. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK.....	23
3.1. A stratégiai célok és projektek összefüggései	24
3.2. Kulcsprojektek	24
3.2.1. Zalaszentgrót ipari infrastruktúra-fejlesztés (K1).....	24
3.2.2. Rövid élelmiszerláncok kialakítása (K2).....	26
3.3. Hálózatos projektek.....	27
3.3.1. Közösségi közlekedés fenntartható fejlesztése (H1).....	27
3.3.2. Csapadékvíz-elvezető rendszer kiépítése Zalaszentgróton (H2)	27
3.3.3. Városi kerékpárút kiépítése a Zalaszentlászló és Zalaszentgrót-Tüskeszentpéter között (H3)	27
3.3.4. Kortárs szobrászati tematikus túraútvonal (H4).....	28
3.3.5. Közlekedési infrastruktúra fejlesztése (H5).....	28
3.4. Akcióterületi projektek.....	28
3.4.1. Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával	28
3.4.2. Az akcióterületen megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása	30
3.5. Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések és ezek illeszkedése a stratégia céljaihoz	31
3.5.1. Zalaszentgróti napközi otthonos óvoda minőségi nevelési feltételeinek megteremtése (E1)	31
3.5.2. Zöldebb Katalin lakótelep- élhetőbb környezet Zalaszentgróton (E2).....	31
3.5.3. Soft projektelemek (E3).....	32

3.5.4.	Kisléptékű városfejlesztési beruházások a városkép, és az életminőség javítása érdekében (E4)	33
3.5.5.	Zalakoppány szennyvízhálózat kiépítése (E5).....	33
3.6.	A fejlesztések ütemezése	33
3.7.	A településfejlesztési akciók összehangolt, vázlatos pénzügyi terve	36
3.8	A város vonzáskörzetére kihatással lévő fejlesztési elképzelések (projektjavaslatok)	37
4.	ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM	38
4.1.	Bevezetés.....	39
4.2.	A település szegregátumainak és szegregáció által veszélyeztetett területeinek bemutatása 39	
4.3.	Az IVS-ben szereplő antiszegregációs tervben foglalt intézkedések értékelése	41
4.4.	A szegregáció mérséklését vagy megszüntetését célzó intézkedések	41
4.5.	A fejlesztések szegregációs hatásának kivédésére hozott intézkedések	42
4.6.	A szegregációt okozó folyamatok megváltoztatására, hatásuk mérséklésére teendő intézkedések.....	43
4.7.	A tervezett intézkedések ütemezése és forrás háttere.....	45
4.8.	Együttműködő partnerek	45
4.9.	Az Anti-szegregációs program megvalósításának nyomon követése – monitoring.....	45
5.	A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI	46
5.1.	Külső összefüggések	47
5.1.1.	A stratégia és a rendezési tervek összhangja	48
5.1.2.	A stratégia és a fejlesztési tervek összhangja.....	49
5.1.2.1.	A stratégia illeszkedése az Európai unió fejlesztéspolitikájához (Európa2020 Stratégiája) 49	
5.1.2.2.	A stratégia illeszkedése az OFTK-hoz.....	51
5.1.2.3.	A stratégia illeszkedése Zala megye Területfejlesztési Konceptiójához és Programjához	52
5.1.2.4.	A stratégia illeszkedése a településfejlesztési koncepcióhoz.....	54
5.2.	Belső összefüggések	56
5.2.1.	A célok logikai összefüggései.....	56
5.2.2.	A célok és a helyzetértékelésben beazonosított problémák.....	58
5.2.3.	A stratégia megvalósíthatósága, a célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatása.....	61
6.	A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI.....	63
7.	A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE	66

7.1. A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek.....	67
7.1.1. Fenntartható Energia Akcióprogram (SEAP)	67
7.1.2. Fenntartható városi mobilitási terv (SUMP).....	68
7.1.3. Klíma stratégia	68
7.1.4. A város közterületeinek közösségi használata és a helyi identitástudat növelése – a boldog város	68
7.1.5. Szabályozási tevékenységek, eszközök.....	69
7.2. Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti kereteinek meghatározása	70
7.3. Partnerség biztosítása az ITS tervezése és megvalósítása során	71
7.4. Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok.....	72
7.5. Monitoring rendszer kialakítása.....	72
7.5.1. A monitoring rendszer működtetési mechanizmusának meghatározása.....	72
7.5.1.1. Módszertan.....	72
7.5.1.2. A monitoring tevékenység szervezeti háttere és folyamata	73
7.5.2. Indikátorok meghatározása.....	74
7.5.2.1. Az indikátorokkal szemben támasztott követelmények.....	74
7.5.2.2. A stratégia indikátorai	75

Pro Via '91 Kft.
1034 Budapest, Szomolnok u. 14.

Zalaszentgrót Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet alapján, annak 2. mellékletében meghatározott tartalom szerint került kidolgozásra.

Az épített környezet alakításáról és védelméről 1997. évi LXXVIII. törvény 9/A. § (2) bekezdése szerint az Integrált Településfejlesztési Stratégia a rendelkezésre álló és bevonható források ismeretében meghatározza a településfejlesztési koncepcióban meghatározott célok megvalósítását egyidejűleg szolgáló beavatkozásokat, programokat, továbbá a megvalósítás eszközeit és nyomon követését.

A 314/2012. (XI. 8.) kormányrendelet 3. § (5) szerint a stratégia a koncepcióval összhangban, a településszerkezeti terv figyelembevételével kerül kidolgozásra. 6. § (1) A középtávra szóló stratégiát az önkormányzat a megállapításról szóló döntés mellékleteként fogadja el.

A városvezetés a koncepcionális és stratégiai munka módszerének meghatározásakor partnerségi tervet fogadott el, amely mentén került sor a fejlesztésben érdekelt szereplők tervezési folyamatban történő részvételére, bevonására, illetve a szakmai munka és döntés-előkészítés hivatalon belüli koordinációjának megvalósítására. Az Integrált Településfejlesztési Stratégia egyeztetése és elfogadása a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet, valamint Zalaszentgrót Város Önkormányzata 32/2013. (III. 28.) sz. Partnerségi egyeztetési szabályzata alapján történik.

A munka alapvető célkitűzése, hogy Zalaszentgrót város megfelelően pozicionálja magát hazai és nemzetközi szinten, beazonosítsa azokat az egyéni és egyedi tényezőket, amelyeket fejlesztve versenyképes maradhat, versenyelőnyökhöz juthat. Az Országos Fejlesztési- és Területfejlesztési Koncepcióban (OFTK) meghatározásra kerültek a legfontosabb célkitűzések, kimondva, hogy a városok és térségeik az ország gazdasági növekedésében és területi fejlődésében meghatározó szerepet játszanak. Az OFTK-hoz illeszkedve elkészült a Zala megyei területfejlesztési koncepció és program, melyek keretét adnak a településfejlesztési elképzeléseknek. Ezekhez illeszkedve készült el Zalaszentgrót Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája.

1. A HELYZETELEMZÉS FŐBB MEGÁLLAPÍTÁSAI

A megalapozó vizsgálat a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet mellékletében meghatározott tartalom szerint készült, így helyzetfeltáró, helyzetelemző és helyzetértékelő munkarészt tartalmaz. A vizsgálat a város térségére is kitékint.

A helyzetfeltárás, a helyzetelemzés és helyzetértékelés eredményeként a koncepció és stratégia elkészítéséhez kulcsfontosságú területek legfontosabb tendenciái kerültek bemutatásra, szakterületenként áttekintve a város és térsége esetében a jelenlegi helyzetképet, kiemelve az erősségeket, gyengeségeket, lehetőségeket és veszélyeket, a fejlesztési szükségleteket és a konfliktusterületeket.

Zalaszentgrót településfejlesztési lehetőségeit alapvetően korlátozza a településen és vonzáskörzetében a népesség alacsony száma, annak gyors fogyása, a népesség elöregedése és a képzett munkaerő hiánya. A település munkaerő és népességmegtartó erejét korlátozza a munkalehetőségek és különösen a képzett munkaerőt megtartó munkahelyek hiánya. Ördögi kör, melyből meg kell találni a kiutat. A szakképzett fiatalok elhagyják a várost, mert nincs a képzettségüknek megfelelő munkahely, számukra a nagyobb városok, Keszthely és Zalaegerszeg több lehetőséggel bír. Tanulmányaik után ott vállalnak munkát és ezt követően ott telepednek le. Országos tendencia, hogy a lakosság a munkalehetőséget és a továbbtanulást kínáló regionális központokba igyekszik, s ott vagy a belvárost vagy - a szuburbanizáció hatására – a külső, kertvárosias részeket keresi. Egy Zalaegerszeg, vagy Keszthely-Hévíz nagyságú város körül 5, maximum 10 kilométer sugarú az a kör, amelyen belül elhelyezkedő települések népességszámuk növekedésére számíthatnak.

Ezektől mért 20-25 kilométeres távolság viszont olyan nagy, hogy Zalaszentgrót további, kismértékű, ám folyamatos népességvesztése prognosztizálható. (Csak egy Budapest-nagyságú főváros az, amelynél ez a vonzáskör 20-40 kilométerre tágul.) A bejárás, ingázás idő- és költségigényes, melyet egyre kevésbé tud vállalni mind a munkaadó, mind a munkavállaló. A településen maradók elsősorban az inaktívok (óvodás és általános iskolás gyermekek, nyugdíjasok, illetve a munkanélküliek).

Amennyire gond a munkavállalás tekintetében a Zalaegerszeghez, Keszthelyhez és Hévízhez képesti relatív távolság, annyira gond ennek „relatív közelsége” is. Az érem másik oldala, hogy a szakképzett munkaerőt igénylő munkahelyek nem tudnak Zalaszentgrótra költözni, mert a városban és környékén nincs elegendő megfelelően iskolázott munkaerő.

A település számára a legjelentősebb konfliktust a mezőgazdasági termelés visszaszorulása, különösen a zártkertek felhagyása okozza, melynek eredménye az egykor művelt domboldalak beerdősülése. A gazdaság fejlesztése számára megfelelő nagyságú és helyzetű területet kell biztosítani, akár a meglévő barnamezős területek rehabilitációjával akár zöldmezős beruházásokkal. A város számos alulhasznosított egykori majorsági területtel rendelkezik, melyeknél a gazdasági funkció újraélesztésével a mezőgazdaság fejlesztési igényei biztosíthatók, a jelenlegi tájhasználat mellett. A város és természeti értékeinek megvédése kiemelt feladat, amely hosszú távú versenyelőnyt a városnak, akár a szelíd turizmuson, akár a magas hozzáadott értékű helyi termékek piacán. A térség foglalkoztatási tendenciáin elsősorban a nagy élőmunka igényű mezőgazdasági tevékenységekkel lehet segíteni, valamint a turisztikai szolgáltatások hálózatba szervezésének

folytatásával. A fürdő újra pozicionálása szükséges, lehetőségeknek megfelelően az egész térség turisztikai stratégiájába illeszkedően (alkonyatipar, nyári táborok szervezése, mint potenciális központi téma, ami köré programcsomagokat lehet szervezni)

A megújuló energiák alkalmazása, és az épületállomány energetikai racionalizálása terén jelentős lemaradásban van a település, ezek fejlesztésével a működési költségek csökkenésével az amúgy forráshiányos önkormányzat lehetőségeihez jutna.

Zalaszentgrót város szerkezetileg, városképi arculatában, karakterében és területhasználati jellemzői alapján 7 városrészből áll. E városrészek részletes elemzése a 2011-es Népszámlálás városrészi adatai alapján történt, rámutatva az adott városrészben meglévő legfontosabb demográfiai, társadalmi jellemzőkre, tendenciákra, a funkcióellátottságra, gazdasági jellemzőkre, bemutatva azon területeket, ahol a városrész városon belüli pozíciója, helyzete, ellátottsága erősséget vagy gyengeséget jelez, s megjelölve azon fejlesztési lehetőségeket, amelyek elmozdulást jelenhetnek ezen állapotból.

A település jelentős része, Tüskeszentpéter, Aranyod, Csáford, Zalakoppány, Udvarnok és Kissszentgrót elkülönülő településrész, egykori falu. A településrészek fizikai elkülönüléséből és az egykori falvak történelméből következően a Szentgróton kívüli városrészekre jellemző a kettős identitás, a városhoz és az adott településrészhez fűződő kettős kötődés. A szolgáltatások, a kereskedelem elsősorban a városközpont területén helyezkedik el, ugyanakkor nem szabad, hogy a külső városrészek, az egykori falvak kiüresedjenek. Élhetőségüket a közösségi és bizonyos kereskedelmi és szolgáltató funkciók megtartása biztosíthatja. Fontos fenntartani és tovább fejleszteni e településrészekben az elmúlt időszak során létrehozott közösségi intézményeket, épületeket és a helyi identitást meghatározó közösségi kultúrát.

Az egyes városrészek jelenlegi funkcióit az alábbi ábra foglalja össze:

	Lakó	Mezőgazdasági	Ipari, logisztikai	Kereskedelmi	Turisztikai	Közigazgatási	Egészségügy, oktatás, kultúra	Zöldfelületi	Közlekedési	Sport, rekreáció
Aranyod:	erős	egyéb jellemző					egyéb jellemző		erős	
Csáford:	erős	egyéb jellemző					egyéb jellemző			
Szentgrót:	erős		erős	erős	erős	erős	erős	egyéb jellemző	erős	egyéb jellemző
Kissszentgrót:	erős	egyéb jellemző	erős				egyéb jellemző			
Zalaudvarnok:	erős	egyéb jellemző					egyéb jellemző		erős	
Tüskeszentpéter:	erős	egyéb jellemző			erős		egyéb jellemző			erős
Zalakoppány:	erős	egyéb jellemző					egyéb jellemző			

Jelmagyarázat:

- erős, a városrészt alapvetően meghatározó funkció
- egyéb jellemző funkció

Pro Via '91 Kft.
1034 Budapest, Szomolnok u. 14.

2. KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI

2.1. ZALASZENTGRÓT VÁROS JÖVŐKÉPE

2.1.1. Zalaszentgrót város jövőképe

A 100/2014 (IX.11) Ök határozattal elfogadott Településfejlesztési Koncepció nem határoz meg átfogó, koherens jövőképet, azonban a városfejlesztés hosszú távú céljait részletesen bemutatja és elemzi, amit az alábbiak szerint foglalhatunk össze:

A településfejlesztés elsődleges célja a népesség megtartása, az elmúlt időszak népességszám csökkenésének lelassítása, majd megállítása és ezzel egyidejűleg cél a népesség egészséges korszerkezetének kialakítása, a tendenciózus elöregedés megállítása. Az itt tartózkodás tekintetében négy célcsoportot kell figyelembe venni, melyek mindegyike fontos szerepet kaphat a településfejlesztésben. E célcsoportok Zalaszentgrót állandó lakosai (ezen belül kiemelten a fiatalok), a környező településekről munkavállalóként, az igazgatási, oktatási, egészségügyi és kulturális intézményrendszert és szolgáltatásokat igénybe vevő városba érkezők, az időszakosan a településre érkezők (főként turisták), valamint a kisszámú, de mégis mérhető külföldi, elsősorban német nemzetiségű betelepülők.

A településnek mindent meg kell tennie azért, hogy a következő években a tradicionálisan meglévő térségi központi szerepkörét és a közelmúltban ismét visszakapott közigazgatási státuszát, a járást és annak igazgatását a városban megtartsa.

A tervezett fejlesztések során elsődleges szempontként kell figyelembe venni a természeti értékek megőrzését, fejlesztési területek csak erre figyelemmel jelölhetőek ki. A település számára a legjelentősebb konfliktust a mezőgazdasági termelés visszaszorulása, különösen a zártkertek felhagyása okozza, melynek eredménye az egykor művelt domboldalak beerdősülése. Cél e domboldalak jobb termőterületeinek ismételt művelésbe fogása, a szőlőkultúra kiterjesztése, minőségi piacképes borkultúra további fejlesztése.

A szolgáltatások, a kereskedelem elsősorban a városközpont területén helyezkedik el, ugyanakkor nem szabad, hogy a külső városrészek (Tüskeszentpéter, Aranyod, Csáford, Zalakoppány, Udvarnok és Kisszentgrót), az egykori falvak kiüresedjenek. Élhetőségüket a közösségi és bizonyos kereskedelmi és szolgáltató funkciók megtartása biztosíthatja, ez a törekvés azonban hangsúlyosan nem ellentétes a városközpont további fejlesztésével!

A település intézményrendszere, szolgáltatásai a központban megfelelő helyen kiépültek, ugyanakkor azok folyamatos minőségi fejlesztése továbbra is a településfejlesztési célok között kell, hogy szerepeljen. Ezek fejlettsége, korszerűsége egyrészt determinálja közvetlen környezetét, a városközpontot, annak lakóterületeit, másrészt erősíti a központ városon belüli rangját, valamint a város térségi szerepét.

Cél a városias központ erősítése és a strukturált városszerkezet megteremtése, a település építészeti arculatának és a közterületek kialakításának rendezetté tétele. A strukturált városszerkezet megteremtésével cél a kisvárosias, kertvárosias és falusias lakóterületek, valamint a gazdasági területek szétválasztása, egymás melletti kapcsolatainak rendezése.

Az elmúlt időszak városfejlesztésének egyik fontos eleme a termálfürdő kiépítése és környezetében az üdülőterületi fejlesztések lehetővé tétele. E terület napjainkban egyetlen közlekedési szálon,

kerülő úton elérhetően kapcsolódik a város központjához. A közlekedési hálózatot ki kell egészíteni úgy, hogy e terület Tüskeszentpéter városrész irányából, rajta keresztül a városközpont É-i lakóterületéről rövidebb úton elérhető legyen.

A TK ágazati céljai közül az alábbiak emelhetőek ki:

Az idősellátás esetén az igények növekedésével, az oktatás esetén kapacitásszükségletek csökkenésével érdemes tervezni.

A gazdaság fejlesztése szempontból az lenne az ideális, hogy az ipartelepítés keretében több kisebb létszámú, 10-50 főt foglalkoztató ipari, kereskedelmi vagy szolgáltató üzem, vállalkozás létesülne.

Az iparfejlesztés során előnybe kell helyezni a korábbi gazdasági területek, a barnamezős iparterületek fejlesztését, újrahasznosítását.

Az agrárgazdaság fejlesztésének egyik iránya a nagy kiterjedésű domboldalak, zártkertek hasznosításával a gyümölcs és a szőlőtermelés felfuttatására és feldolgozására épülhet. A másik ágazati terület az egykori nagybirtok rendszerből majd az azt követő TSZ és Állami Gazdaság rendszeréből megörökölt számos majorsági terület és infrastruktúra intenzív hasznosítására épülhet, melynek alapja az állattartás és a város területén kiterjedten előforduló rétgazdálkodás felfejlesztése.

A meglévő fürdő újrapozicionálása szükséges, vagy a vendégkör bővítésével (ehhez tőkeerős befektető szükséges), vagy kimondottan helyi igényekre alapozott szolgáltatással.

A város turisztikai fejlesztésének lehetősége, hogy kapcsolódjon a tőle délre kialakult – Kehidakustány, Hévíz, Zalakaros – termálfürdőkre alapuló turizmushoz és az ottani vendégkör számára alternatívát biztosítson. Ezeknek az alternatíváknak eleme lehet a kulturális és az ökoturizmus, melyek mindegyikéhez a város megfelelő adottságokkal és már hagyományokkal is (Kulturtivornya, Puszika Oszika) rendelkezik.

A falvak építészeti arculatának egységesítése, az egyedi karakter meghatározása, és annak következetes betartatása szükséges településkép javításához.

Az egykori zártkertek területén lakó és gazdasági épületek (hegyi pincék) vegyesen fordulnak elő. A korábbihoz képest megnőtt e területeken a lakás és gazdasági épületek építésével járó nagyobb családi porták kialakítására irányuló építési szándék. Az építési szabályozás felülvizsgálata során a tájba illesztés szükségességét és az építészeti hagyomány megtartását kell elvként figyelembe venni.

A Településfejlesztési Konceptióban megfogalmazott fenti hosszútávú célok alapján a város jövőképe az alábbiakban foglalható össze:

Zalaszentgróton a stabil, kiszámítható gazdasági növekedésre alapozva a város népességmegtartó ereje nő, a megvalósult fejlesztések révén egy vonzó, élhető városi környezettel rendelkező, a táji értékekre és fenntartható gazdaságfejlesztésre alapozó település működik magas szintű közszolgáltatásokkal, amely a rövid élelmiszerláncok kialakításával és működtetésével a hasonló nagyságú és helyzetű települések számára mintaként szolgálhat.

2.1.2. Átfogó célok

A jövőkép elérés érdekében az ITS négy átfogó fejlesztési célt jelöl ki a Településfejlesztési Koncepcióban foglaltakkal összhangban:

1 Élhető település

Zalaszentgrót környezetével harmóniában élő és fejlődő, rendezett és esztétikus megjelenésű európai kisváros, a kistérség minden térségközponti funkcióval ellátott központja, folyamatosan kismértékben növekvő lakosságszámmal, amely eléggé vonzó ahhoz, hogy a magasan képzett lakosságát, és fiatalságát helyben tartsa, továbbá reális, és ismert letelepedési célpont legyen az ország kevésbé szerencsés területeiről, vagy más országokból érkező kvalifikált munkavállalók, és azok családja számára.

A város régiós összehasonlításban kiemelkedő minőségű oktatási, valamint sport- és szabadidős lehetőségeket kínál a város és a kistérség lakóinak, emellett a lakosok és vállalkozások számára érzékelhetően korszerű, ügyfélbarát közigazgatási szolgáltatásokat nyújt.

A környezeti fenntarthatóságra való törekvéseket demonstrálva a városi intézmények mindegyike megújuló energiaforrásokat használ, a városi lakásállomány energetikai korszerűsítése az önkormányzat szakmai támogatásának köszönhetően jól halad.

Az önkormányzati ügyintéзések mind a lakosság, mind a szervezetek számára elektronikus alapokon, ügyfélbarát megoldásokkal, hatékonyan, helyben illetve otthonról intézhetők.

A településszerkezetből adódó belső különbségek nem jelentenek életminőségbeli különbségeket az egyes városrészek lakói számára. A belvárosban pezsgő kiskereskedelmi élet van, a belvárosi terek gyakori színhelyei a kulturális rendezvényeknek, míg a falusias hangulatú településrészek a nyugodt, természetközeli életmódra adnak lehetőséget, a szolgáltatások és infrastruktúra teljes körű kiépítettségével.

A város nyújtotta közszolgáltatások minden településrész lakói számára azonos színvonalon elérhetők a környezetbarát és a lakossági igényekre épülő közösségi közlekedés, az átgondolt közlekedési rendszer, és kiépült kerékpáros infrastruktúra segítségével.

2 Befektetési célpont

A település gazdasága döntően az ipari tevékenységekre, és a szelíd turizmusra épül. A jelenleg a településen működő vállalkozások a fejlesztési források sikeres felhasználásával, és az igényeikhez igazított szakképzési rendszerre támaszkodva prosperálnak. A mezőgazdasági vállalkozások hálózatos együttműködésével sikerül emelni a termékek feldolgozottsági szintjét.

A város munkaerő piaci vonzáskörzete kb. 30 km-es sugarú körben kiterjed a szomszédos járások területére is. Az ipari termelés és a termeléshez kapcsolódó szolgáltatások létesítményei számára a város megfelelő infrastruktúrával ellátott iparterületekkel rendelkezik.

Az önkormányzat sikeresen mentorálja a vállalkozások hálózatba szerveződését, aktív befektetés ösztönzési tevékenységet folytat, vállalkozóbarát egyablakos ügyintéзéssel segíti a már működős és letelepedni kívánó vállalkozásokat.

3 Jelentős turisztikai desztináció

A város turisztikai potenciálja tovább erősödik a gyógyvízre, az épített környezet minőségére, a természeti értékekre és az egyedi turisztikai attrakciókra alapozva. A turisztikai ágazatban mind a szálláshely-kínálat, mind a turisztikai szolgáltatások hozzáadott értéke nagyobb a régiós átlagnál.

A turisztika speciális ágaként fejlődésnek indul az alkonyipar, a városba a magas szintű egészségügyi szolgáltatások, a kedvező megélhetési költségek és a kimagasló életkörülmények miatt letelepedő fizetőképes idősebb korosztályra alapozva fejlődnek az idősgondozáshoz kapcsolódó szolgáltatások.

Ehhez kapcsolódóan megvalósul a fürdő működésének újrászervezése, hogy speciálisan az idősek igényeihez igazodjon.

A TDM szervezet által koordinált marketing, és szolgáltatói együttműködés mellett a térség országosan is ismert és kedvelt 3-4 napos öko, gasztró, és élményturisztikai csomagokat kínál.

4 Térségi központ

A város vezetése érdemi, folyamatos és szervezett párbeszédet folytat a városi lakossággal, a letelepült vállalkozásokkal és a helyi civil szervezetekkel valamint a térség meghatározó egyéb szereplőivel.

A járás települései rendszeresen és érdemben működnek együtt a gazdaság- és idegenforgalmi és infrastrukturális fejlesztések terén a térségközpont Zalaszentgrót vezetésével. A speciális közigazgatási tevékenységeket a térségközpont látja el, a település foglalkoztatási és szolgáltatási vonzáskörzetében.

2.2. A STRATÉGIAI FEJLESZTÉSI CÉLOK MEGHATÁROZÁSA

Zalaszentgrót város 2020-ig elérendő, középtávú stratégiai célkitűzései egyrészt városi szintű tematikus célokat, másrészt városrészi szintű területi célokat foglalnak magukban.

2.2.1. Tematikus célok

A középtávú fejlesztési irányok és stratégiai célok (7-8 év távlatában) a következők:

1. Gazdasági felzárkózás mellett stabil, kiszámítható gazdasági növekedés megvalósítása
2. Turizmusfejlesztés
3. Foglalkoztatás bővítése
4. Zalaszentgrót elöregedésének megállítása, a demográfiai válság megakadályozása
5. Vonzó, élhető városi környezet kialakítása az itt lakóknak, letelepedni vágyóknak, turistáknak
6. Környezetgazdálkodás, környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztése és környezeti tudatosság erősítése
7. A város kistérségi központ szerepvállalásának erősítése

T1. Gazdasági felzárkózás mellett stabil, kiszámítható gazdasági növekedés megvalósítása

- Munkahelyteremtő beruházások ösztönzése
- A beruházások részére területbiztosítás, további iparterületek kialakítása a szükséges közmű- és úthálózatok kiépítésével

- A helyi vállalkozások megtartása, fejlesztéseik támogatása
- Új technológiák megjelenítése
- Közlekedésfejlesztés:
 - Közlekedés-szervezés keretében a Sármelléken lévő repülőtérrel és a 8-as főúttal való jó közlekedési lehetőség kialakítása
 - a meglévő közúthálózati rendszer fejlesztése, belterületi utak, mezőgazdasági és összekötő utak, valamint a várost megközelítő utak felújítása, új építése
- A tájra jellemző helyi termékek előállítás, feldolgozása (méhészet, borászat, pálinka, gyümölcsfeldolgozás stb.), biotermékek előállítás, valamint marketingjük összehangolása

T2. Turizmusfejlesztés

- A termálturizmus fejlesztése
 - A város Fürdő és Szabadidő Központjának fejlesztése, új piaci pozíció kijelölése (alkonyatipar, nyári táborok)
 - A Termálfürdőhöz kapcsolódó további idegenforgalmi szállásférőhelyek és üdülőterületek hasznosítása vállalkozókkal együttműködésben
- A termálturizmus kiegészítése a térség hagyományaival, táji értékeivel
- A borturizmus fejlesztése a volt zártkertekben (a Balaton-melléki Borvidék központja, a Zalai Borút része)
- Turisztikai szolgáltató-csomagok kialakítása (horgászat, vadász-, lovas-, kerékpáros turizmus fejlesztése)
- Összehangolt idegenforgalmi fejlesztések – kistérségi összefogás: Közös desztináció-menedzsment szolgáltatások fejlesztése a térség településeivel.
- Térség népi hagyományait felelevenítő kézműves programok és egyéb rendezvények szervezése
- Térségi termékeket népszerűsítő kiadványok
- Térségi védjegy bevezetése, működtetése, helyi termékek arculattervezése
- Falusi turizmus fejlesztése

T3. Foglalkoztatás bővítése

- Szociális, foglalkoztató, felzárkóztató programok
- Képzési programok - hátrányos helyzetűek OKJ képzése, felnőttek általános iskolai képzése
- Kerékpárutak építése (Zalabér és Zalaszentgrót, valamint Zalaszentgrót és Kehidakustány között), csatlakozás a regionális kerékpárút-hálózatához
- Munkahelyteremtő beruházások ösztönzése

T4. Zalaszentgrót előregedésének megállítása

- A város népességmegtartó képességének növelése
- A településen élők és betelepülni szándékozók számára családi házas lakóterület kijelölése (jelenlegi bel- és külterület igénybevételel egyaránt)
- Fiatalok letelepedésének elősegítése

T5. Vonzó, élhető városi környezet kialakítása az itt lakóknak, letelepedni vágyóknak, turistáknak

- Közösségi közlekedés infrastruktúrájának fejlesztése, egységes megjelenésű buszmegállók kialakítása, buszöblök, buszfordulók megújítása
- Városi játszóterek rendszerének kialakítása, meglévő játszóterek felújítása, bővítése
- Az ellátó intézményhálózat fejlesztése
- A szabályozás során a történelmi városközpont helyi védelmének biztosítása
- Közlekedés-fejlesztés (közút, kerékpárút, tömegközlekedés, gyalogos forgalom)
 - A városon áthaladó kerékpár-út megvalósítása
- Térségi információs hálózat, helyi információs és kommunikációs rendszer kialakítása
- Városkép javítása, parkosítás őshonos növényekkel (parkok, utcatorok, központi terek, partfalak stb.), történelmi örökségek rekonstrukciója (útmenti szobrok, kőkeresztek, műemlékek felújítása)
- Szabadidő-, sport-, és turisztikai infrastruktúra kiépítése, fejlesztése a városban

T6. Környezetgazdálkodás, környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztése és környezeti tudatosság erősítése

- Alternatív energiahasznosítási programok – a térség adottságaira épített környezetkímélő energia használata, új, környezetkímélő beruházások elindítása (biomassza)
- Szemléletformálás a környezetgazdálkodás terén, modellprogramok, képzési programok indítása
- Biogazdálkodás, ökológiai gazdálkodás bevezetésének segítése
- Rövid élelmiszerlánc kialakítása, működtetése, közétkeztetésbe való becsatornázás
- A város lakossága és döntéshozói körében a környezettudatos magatartás kialakítása
- A szelektív hulladékgyűjtés népszerűsítése
- Csatornahálózat fejlesztése

T7. A város kistérségi központ szerepvállalásának erősítése

- A kistérségi kapcsolatok erősítése
- Az ellátó intézményhálózat fejlesztése
- Térségi információs hálózat, helyi információs és kommunikációs rendszer kialakítása
- Hatékony városmarketing
- Járási szerepkör erősítése a közszolgáltatások terén a környező települések igényeinek figyelembevételével, közszolgáltatások fejlesztése

2.2.2. Területi célok

A városrészekre kidolgozott célok meghatározása során alapvető törekvésként érvényesült, hogy az egyes városrészekre kijelölt célkitűzések illeszkedjenek egymáshoz és a területi eltéréseket kiegészítve hatékonyan előzzék meg az esetleges (területi alapon létrejövő) zárványok kialakulását. A kitűzött célok az egyes városrészek egészére nézve minden esetben funkcióbővülést eredményeznek, kizárólag funkcióvesztéssel egyik városrészt érintő program megvalósítása sem jár. A

célkitűzések elérésével megvalósul a városrészek funkcióinak megerősödése és szinergiája, illetve egyben a városi funkciók és szolgáltatások optimális szintű és hatékony területi kapcsolódása.

A városrészek területi adottságait, funkcióit és jellemzőit megvizsgálva az alábbiakban foglaljuk össze a kapcsolódó célkitűzéseket, fejlesztési elképzeléseket.

V1 Aranyod városrésze meghatározott fejlesztési célok:

- Művelődési ház rekonstrukciója, és közösségi programok szervezése
- Közlekedési infrastruktúra fejlesztése
- Közutak és közterületek műszaki infrastruktúrájának karbantartása, fejlesztése (útburkolat és járdaépítés, közműfejlesztés)
- Újabb lakóterületek kijelölése
- Vonzó lakókörnyezet kialakítása, településképp rendezése
- A falusi- és borturizmus infrastrukturális hátterének (borutak, egyéb) fejlesztése
- Vadászturizmus fejlesztése, a hiányzó infrastrukturális háttér megteremtése
- Összehangolt, komplex turisztikai szolgáltató csomagok kialakítása

V2 Csáford városrésze meghatározott fejlesztési célok:

- Közterületek rendezése, parkosítás (Mária szobor és környéke, patakpart, egyéb)
- Közutak és közterületek műszaki infrastruktúrájának karbantartása, fejlesztése (útburkolat és járdaépítés, közműfejlesztés)
- Vonzó lakókörnyezet kialakítása, településképp rendezése

V3 Zalakoppány városrésze meghatározott fejlesztési célok:

- Közterületek rendezése, parkosítás (templomtér, Kanizsa patak, egyéb)
- Vonzó lakókörnyezet kialakítása, településképp rendezése
- Közlekedési infrastruktúra és a kapcsolódó közműhálózat fejlesztése (szennyvíz csatornahálózat teljes körű kiépítése)

V4 Zalaudvarnok városrésze meghatározott fejlesztési célok:

- Művelődési ház rekonstrukciója, és közösségi programok szervezése
- Vonzó lakókörnyezet kialakítása, településképp rendezése
- Közutak és közterületek műszaki infrastruktúrájának karbantartása, fejlesztése (útburkolat és járdaépítés, közműfejlesztés)
- Vendéglátó egységek számának növelése, a hiányzó infrastrukturális feltételek megteremtése

V5 Tüskeszentpéter városrésze meghatározott fejlesztési célok:

- A városi Fürdő és Szabadidő komplexum és környéke fejlesztése (a létesítmény bővítése, új kereskedelmi és vendéglátó ipari egységek kialakítása, egyéb)
- A Termálfürdőhöz kapcsolódó további idegenforgalmi szálláshelyek és üdülőterületek kijelölése
- A termálfürdőtől északra lévő bányatavak rekultivációja, a pihenő terület tartalommal való megtöltése
- Turizmusfejlesztés, új turisztikai termékek és szolgáltatások létrehozása

V6 Kisszentgrót városrésze meghatározott fejlesztési célok:

- További iparterületek kijelölése, a szükséges közmű és úthálózat kiépítésével
- Romtorony és környezetének rendezése
- Beruházás ösztönzés, helyi vállalkozások megtartása, új befektetők bevonása
- Új kereskedelmi egységek létrehozása, magánbefektetők támogatása

V7 Zalaszentgrót központi belterületre (városközpontra) meghatározott fejlesztési célok:

- Városképfelújítás, a Fő utca rehabilitációja
- Batthyány kastély és Kiskastély műemlék épületek felújítása, egyéb műemlékek megőrzése
- Vonzó lakókörnyezet kialakítása, új lakóterületek kijelölése, meglévő lakótömbök ütemezett felújítása
- Városi Művelődési Ház infrastrukturális fejlesztése
- Közintézmények teljes körű akadálymentesítése
- Térfigyelő rendszer kiépítése
- Polgármesteri Hivatal épületének felújítása, fejlesztése
- Közutak és közterületek műszaki infrastruktúrájának karbantartása, fejlesztése (útburkolat és járdaépítés, közműfejlesztés, szennyvíz csatornahálózat teljes körű kiépítése)
- Kerékpárút hálózat fejlesztése, bővítése (a városon áthaladó kerékpárút megvalósítása, további városrészekkel való összeköttetés megteremtése)
- Turisztikai vonzerővel bíró rendezvények, rendezvénysorozatok, hagyományőrző programok, kulturális események létrehozása, színvonalának emelése (turisztikai térkép, idegenforgalmi kiadványok, egyéb)
- Szabadidő, sport és turisztikai infrastruktúra fejlesztése
- Május 1 utca mögötti akció területen új lakóterületek (lakótömb) kialakítása

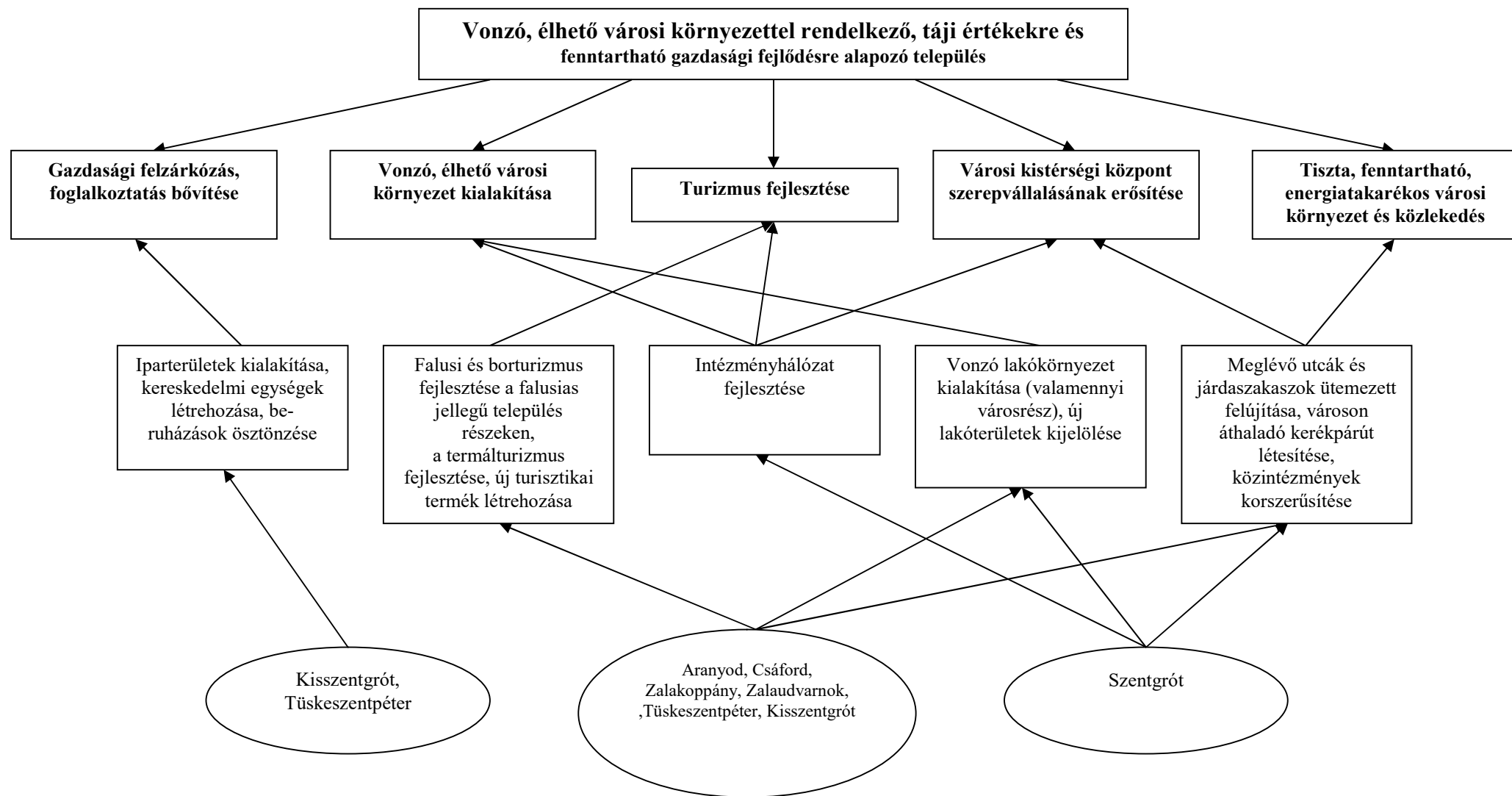
2.3. A TEMATIKUS ÉS A TERÜLETI CÉLOK KÖZÖTTI ÖSSZEFÜGGÉSEK BEMUTATÁSA

A területi és tematikus célok együttesen segítik elő a településfejlesztési koncepcióban felvázolt átfogó célok és a tervezett jövőkép elérését. A következő táblázat összefoglalóan mutatja be a tematikus és területi célok közötti összefüggéseket.

	Aranyod	Csáford	Zalakoppány	Zalaudvarnok	Tüskeszepéter	Kisszentgrót	Szentgrót
T1. Gazdasági felzárkózás mellett stabil, kiszámítható gazdasági növekedés megvalósítása							
T2. Turizmusfejlesztés							
T3. Foglalkoztatás bővítése							
T4. Zalaszentgrót előregedésének megállítása, a demográfiai válság megakadályozása							
T5. Vonzó, élhető városi környezet kialakítása az itt lakóknak, letelepedni vágyóknak, turistáknak							
T6. Környezetgazdálkodás, környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztése és környezeti tudatosság erősítése							
T7. A város kistérségi központ szerepvállalásának erősítése							

Jelmagyarázat:

	erős kapcsolat
	közepes kapcsolat
	nincs vagy gyenge kapcsolat

Pro Via '91 Kft.
1034 Budapest, Szomolnok u. 14.

3. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK

3.1. A STRATÉGIAI CÉLOK ÉS PROJEKTEK ÖSSZEFÜGGÉSEI

Az ITS, mint operatív jellegű stratégia, tartalmazza azon lényeges fejlesztési jellegű beavatkozások (projektek illetve programok) indikatív listáját, amelyek a célok eléréséhez szükségesek. Az ITS operatív jellege nem jelenti ugyanakkor azt, hogy annak kidolgozottan és részletekbe menően vagy akár, hogy teljes körűen kellene tartalmaznia a kitűzött céljai elérése érdekében megvalósítandó projekteket. Fontos azonban annak szem előtt tartása, hogy a stratégia céljaihoz kapcsolódóan a megvalósítás fázisában reális lehetőség legyen konkrét projektek megvalósítására, és hogy az előkészítettség különböző fázisaiban levő projektelképzelések egymáshoz optimálisan illeszkedve a lehető leghatékonyabban szolgálják a stratégia céljainak elérését. Az ITS során az alábbi projekttypusokat azonosítottuk:

- A **kulcsprojektek** azok a tervbe vett fejlesztések, amelyek alapvető feltételét képezik valamely (akár több) középtávú városi cél elérésének, tehát, ha a projekt nem valósul meg, valamelyik cél nem vagy csak kismértékben érhető el. Gyakran a kulcsprojekt (ami jellemezően nagyobb összegű projekt) megvalósulása előfeltétele egyéb tervezett fejlesztések megvalósulásának vagy azok hatásai érvényesülésének. A kulcsprojekt nem feltétlenül integrált projekt, célszerű azonban, ha a kulcsprojekthez további, projektek kapcsolódnak.
- A **hálózatos projekt** több, egymáshoz kapcsolódó, akár azonos jellegű projektelemből áll, a város egészére vagy annak jelentős részére kiterjed, valamint a projektelemek egy együttműködő rendszer elemeit képezik. A hálózatos projekt lehet integrált projekt, ez esetben az együttműködő projektelemek különböző jellegűek, más-más megvalósítójuk van.
- Az **akcióterületi projektek** egymással szinergikus hatást fejtenek ki az egybefüggő vonallal körülhatárolt akcióterületen. Az egyes projektelemek segítik más projektek megvalósulását, illetve hatásának kiterjedését. A projektek az akcióterület számára megfogalmazott cél érdekében kerülnek megvalósításra, és volumenük, valamint várható hatásuk is akkora, hogy érzékelhető változást idéznek elő az akcióterületen.
- **Egyéb projektek:** a fenti kategóriákba nem tartozó, egyéb tervezett fejlesztések, amelyek egy adott városrész vagy a város egésze számára lényegesek.

3.2. KULCSPROJEKTEK

3.2.1. Zalaszentgrót ipari infrastruktúra-fejlesztés(K1)

Zalaszentgrót város 2014-2020 közötti időszakra a Zalaszentgrótipari infrastruktúra-fejlesztését, és a befektetés ösztönzés támogatását tűzte ki kulcsprojektként

A projekt célja:

Zalaszentgrót Város Településfejlesztési Koncepciója alapján a város hosszú távú (15-20 évre szóló) stratégiai célja a stabil, kiszámítható gazdasági növekedés megvalósítása a fenntarthatóság biztosítása és a foglalkoztatás színvonalának egyidejű javítása révén egy vonzó, élhető városi környezettel rendelkező, a táji értékekre és fenntartható gazdaságfejlesztésre alapozó település létrejötte.

Az átfogó célkitűzés a város meglévő társadalmi, gazdasági és környezeti adottságaira épülve került meghatározásra. Zalaszentgrót társadalmi-, gazdasági megújuló képességének fokozásához megfelelő alapot szolgáltat a város kistérségi központ funkciója és a település által ellátott különböző szolgáltatások magas minősége.

A középtávú fejlesztési irányok és stratégiai célok (7-8 év távlatában) között elsődleges a gazdasági felzárkózás, stabil, kiszámítható gazdasági növekedés megvalósítása.

A stratégiai cél elérését segítő rövid távú célok:

- Munkahelyteremtő beruházások ösztönzése
- A beruházások részére területbiztosítás, további iparterületek kialakítása a szükséges közmű- és úthálózatok kiépítésével
- A helyi vállalkozások megtartása, fejlesztéseik támogatása
- Új technológiák megjelenítése

A projekt célcsoportja:

Zalaszentgrót és a járás önkormányzatai (a támogatható üzleti infrastruktúrával való érintettségen keresztül), vállalkozásai és lakossága (közvetlen és közvetett módon egyaránt érintve).

Az iparterületre betelepülő vállalkozások, itt működő meglévő vállalkozások, illetve ezek munkavállalói.

A projekt tartalma:

Zalaszentgrót Város Önkormányzat 6 évvel ezelőtt kialakította a város D-i részén az ipari területet, melynek infrastruktúrával ellátott része már beépült. A város a közművek nélküli területet még nem tudta értékesíteni, mert az ebből fakadó plusz költségek jelentős terhet jelentenének a vállalkozásoknak, mely által működésük lehetetlenülne el. Ezért szükséges az infrastrukturális háttér kiépítés: meglévő út szilárd burkolattal történő ellátása, víz és csatornarendszer kiépítése, gáz és villamos energia ellátás biztosítása. A tervek korábban engedélyeztetésre kerültek, de az engedélyek lejártak, felülvizsgálat és újbóli engedélyeztetés szükséges.

A volt szakmunkásképző intézmény évek óta üresen álló épületében bérlakások kialakítása. A zalaszentgróti szakmunkás 2007. évi megszűnése óta csak időlegesen megoldott a képzésnek helyt adó épület hasznosítása. Közműellátottsága, állaga, elhelyezkedése, nagysága alkalmassá teszi egy 8 lakásos bérlakás tömb kialakítására, ami a tetőtér beépítésével később akár még növelhető. Az átalakítás válaszfalak építésével, nyílászárók cseréjével, fűtés korszerűsítéssel, új vizesblokkok kialakításával, hőszigetelés mai követelményeknek megfelelő kiegészítésével járna. A bérlakásokat kizárólag a zalaszentgróti munkahellyel rendelkező családok kaphatnák meg, ezzel segítve a városi vállalkozásokat a megfelelő munkaerő itt tartásában, idevonzásában. A bérlakásokat a lakók önköltségi áron (rezsiköltség, amortizáció) vehetik igénybe.

A beruházási elemek mellett párhuzamosan szükséges a befektetési hajlandóság növelése is a városban egy foglalkoztatási paktum keretében:

A térségben működő ipari vállalatok szakemberállomány szükségletének biztosítás érdekében munkáltató- szakképző egyeztető fórum működtetése, a kvalifikált szakemberek városba települése

érdekében dinamikus munkaerőleltár készítése, belföldi és határon túli fejvadászrendszer működtetése, a betelepülő munkavállalók számára egyablakos, komplex ügyintézés biztosítása (lakhatás biztosítása, tartózkodási és munkavállalási engedély ügyintézés, családtagok beiskolázása stb.), a beilleszkedést segítő mentorprogram működtetése, szükség esetén nyelvi képzés biztosítása.

A vállalkozóvá válás és a szolgáltató szektor erősítése érdekében vállalkozói mentorprogram indítása, inkubátorház és kapcsolódó szolgáltatások, valamint co working iroda kialakítása a városközpontban.

Aktív befektetés ösztönzési tevékenység, telephelykínálat nyilvántartása, kiajánlási adatbázis működtetése, egyablakos, vállalkozóbarát ügyintézés. Fejlesztési koncepció készítése és kiajánlása strandfürdő területére.

3.2.2. Rövid élelmiszerláncok kialakítása (K2)

2013-ban lezárult az Európai Unió Közös Agrárpolitikájának az az újabb reformja, amelynek előkészítő vitái célkeresztjében az élelmiszerellátás modelljei és az élelmezésbiztonság dilemmái álltak. Egyrészt a világ növekvő népessége és a mezőgazdasági területek és üzemek koncentrációja az ipari szintű élelmiszergyártás irányába tereli az agráriumot, ennek piacát erősíti. Másrészt a fejlett országok fogyasztói szokásainak változása, és az egészséges életmódra való törekvés a hagyományos, kistermelői piacok reneszánszát hozta magával az elmúlt években. Ez az új trend megfigyelhető mind a nyugat-európai országokban, mind a 2004 után csatlakozott tagállamok körében, felkeltette a gazdálkodók, a kutatók és a döntéshozók figyelmét is. Ennek köszönhetően az elmúlt időszakban fokozott érdeklődés irányult a kistermelők felé, a családi gazdaságok szerepkörének változásaira, úgy is, mint a vidéki közjó előállítóira. Mindezek következtében az eddig kizárólagos közgazdasági szemlélet helyett előtérbe került a társadalom-, és a vidékközpontú gondolkodásmód. Az egészen új vidékfejlesztési elméleteket megfogalmazó európai kutatási és agrárpolitikai irányok a kistermelőkre már nem, mint egy támogatás-igényes gazdálkodói körre tekintenek, hanem felmerül azoknak a környezetre és a vidék általános fejlesztésére gyakorolt pozitív externális hatása is. Ez azt jelenti, hogy mezőgazdasági termelés eredményei között meg kell jelennie a környezet védelmének (ún. tájgazdálkodás, biodiverzitás fenntartása, a hagyományos, környezetkímélő termesztési módok alkalmazása, a klimatikus hatások elleni tevékenységek ösztönzése, a természeti erőforrásokkal való kíméletes gazdálkodás, stb.) és a vidéki társadalom dinamizálási lehetőségeinek. E célok elérésének egyik lehetséges eszköze a rövid élelmiszerláncok (REL) kialakítása. A program keretében támogatandó tevékenységek:

- Stratégiai együttműködés erősítése, partnerség kialakítása vállalkozók, szakmai és civil szervezetek, szakmai köztestületek (kamarák) és az állam által fenntartott szervezetek között
- Háztáji gazdaságok szakmai támogatása, tanácsadási tevékenységgel, eszközbeszerzéssel
- Iparági jó gyakorlatok és útmutatók kidolgozása, az elérhető legjobb technológiák alkalmazásának elősegítése – „legjobb gyakorlatok” terjesztése
- Segítség nyújtása a belső élelmiszerlánc-biztonsági rendszer kidolgozásához (önkéntes nyomon követési és minőségi rendszerek támogatása), védjegyrendszer bevezetése
- Értékesítési csatornák kialakításának támogatása (közvetlen értékesítés, és rövid élelmiszerlánc), ennek keretében a közvetítés infrastruktúrájának fejlesztése, helyi termék piac kialakítása, a termékek számára logisztikai és feldolgozó bázis létrehozása térségi szinten

- Marketing tevékenység
- Nemzetközi tudáshálózatokhoz való csatlakozás biztosítása és szoros együttműködés kialakítása (DG SANCO, EFSA, FAO, WHO, ECDC, OIE, külföldi partnerintézmények stb.)

3.3. HÁLÓZATOS PROJEKTEK

Zalaszentgrót város 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó hálózatos projektjei – amelyek több, egymáshoz kapcsolódó, hasonló jellegű projektelemből állnak, és a város jelentős részére kiterjednek – az alábbiak:

3.3.1. Közösségi közlekedés fenntartható fejlesztése (H1)

Zalaszentgrót Város Önkormányzata egy 20 fős kisbusz és egy 9 fős mikrobusz beszerzését illetve kapcsolódó garázs építését tervezi a közösségi közlekedésben fenntartható fejlesztése érdekében. A tervezett fejlesztéssel lehetőség nyílik, hogy az oktatási intézményekben lévő gyerekek számára elérhető legyen a kormány által is kiemelt célként kezelt úszásoktatás a termálfürdő tanmedencéjében. A település lakosait -különös tekintettel a gyermekekre- elősegíti a beszerzés abban, hogy a más településeken rendezett sport, tanulmányi, és kulturális eseményeken részt tudjanak venni. A jármű beszerzése révén a részönkormányzatok és a településközpont közötti közlekedés minősége javulna, a tömegközlekedés által le nem fedett időszakokban. A kisbusz menetrendje a munka- és iskolakezdéshez igazodna. A közmunkaprogramban résztvevők munkába járása is megoldódna, mert ezt a program nem támogatja, viszont a részönkormányzatok területén is sok érintett él. (20 fős kisbusz 30mFt, 9 fős mikrobusz 10mFt, parkolóhely építése a buszoknak 10mFt)

A 70-es években épült jelenlegi autóbusz-pályaudvar nem felel meg a kor követelményeinek. A terület felhasználásának módját a felmerülő igényekhez kell alakítani, továbbá az épület korszerűsítése szükséges.

3.3.2. Csapadékvíz-elvezető rendszer kiépítése Zalaszentgróton (H2)

Zalaszentgrót több pontján gondot jelent a csapadékvíz elvezetése, így korábban már pályázatot nyújtottak be egy komplex csapadékvíz-elvezető rendszer kiépítésére. A pályázaton nem nyertek támogatást, de a projekt megvalósítását továbbra is fontosnak tartják. Az engedélyezési tervek elkészültek, jelenleg engedélyeztetés alatt állnak. A meglévő csapadékvíz elvezető árkok felújításra kerülnek és a szükséges helyeken újak készülnek.

3.3.3. Városi kerékpárút kiépítése a Zalaszentlászló és Zalaszentgrót-Tüskeszentpéter között (H3)

Az északi, és déli ipari övezetek összekapcsolása, új kerékpárforgalmi útvonal létrehozása települések (Zalaszentgrót-Zalaszentlászló), vagy településközpont és lakott területen kívül elérhető településrész (Zalaszentgrót- Tüskeszentpéter) között, amely az iparterületek összekötése mellett a tüskei városrészben található termálfürdőt is bekapcsolja a kerékpárforgalomba. A projekt keretében a meglévő kerékpárút nyomvonalát kiegészítenék a település belterületén a meglévő közúthálózott felhasználva vegyes forgalmú szakaszokkal Tüskeszentpéter résztelepülésig, és onnan új, kizárólag kerékpáros használatú szakaszt építenénk a termálfürdőig a Zala folyó töltését felhasználva. A projekt keretében a Zalán átívelő kerékpáros és gyalogos forgalomra alkalmas híd is épül. A projekt másik

eleme a meglévő kerékpárút nyomvonalát folytatva a volt vasúti töltést felhasználva egy Zalaszentlászlói épülő új kerékpárút-szakasz építése, ami Zalaszentgrótot bekapcsolná a térségi kerékpárút hálózatba.

3.3.4. Kortárs szobrászati tematikus túraútvonal (H4)

A Zalaszentgrót Csáford-Alsóhegyi szőlőhegyek között megbújó 14 éves múltra visszatekintő országos hírű kortárs művésztelep (Villa Negra) szobrászaira alapozva tematikus turisztikai túraútvonalak kerülnek kialakításra a városban, és a térségben. A projekt részeként kortárs szobrászati bemutató-látogató központ (bemutató terek, szociális helységek, parkoló stb.) épül a művésztelepnél, továbbá kialakításra kerülnek az első útvonalak (kitáblázással, esőbeállókkal, pihenőhelyekkel) főként a szőlőhegyek útjain. Az utakon elhelyezett kőszobrok egyedi, országos szintű turisztikai vonzerőt jelentenek majd. A fejlesztés keretében sor kerül marketingre (pl. az útvonalakat bemutató honlap). A projekt lezárultát követően a fejlesztés önfenntartóvá válik, a város és a művésztelep összefogásával évről évre bővülnek a bejárható útvonalak, ill. a kihelyezett szobrok száma.

A projekt sikerét meghatározza, hogy erre a projektelemre milyen további térségi turisztikai attrakciókat lehet ráfűzni, ezeket milyen módon lehet komplex csomaggá fejleszteni, hogy a szelíd turizmus meglévő adottságai jobban kihasználásra kerülhessenek a térségben.

3.3.5. Közlekedési infrastruktúra fejlesztése (H5)

A 7328-as számú út esetében a Batyk előtt lévő vasúti átjáró átépítése, hogy a magassági korlátozás megszűnjön.

A Tüskeszentpéter – Túrje között lévő földút aszfaltozása, ami a térképen számmal nincs jelölve. A Coca-Cola üzemtől a türjei útra vezető szakaszcsonról van szó, ennek megépítésével a településen áthaladó kamionforgalom egy jelentős része elkerülhető lenne.

3.4. AKCIÓTERÜLETI PROJEKTEK

3.4.1. Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával

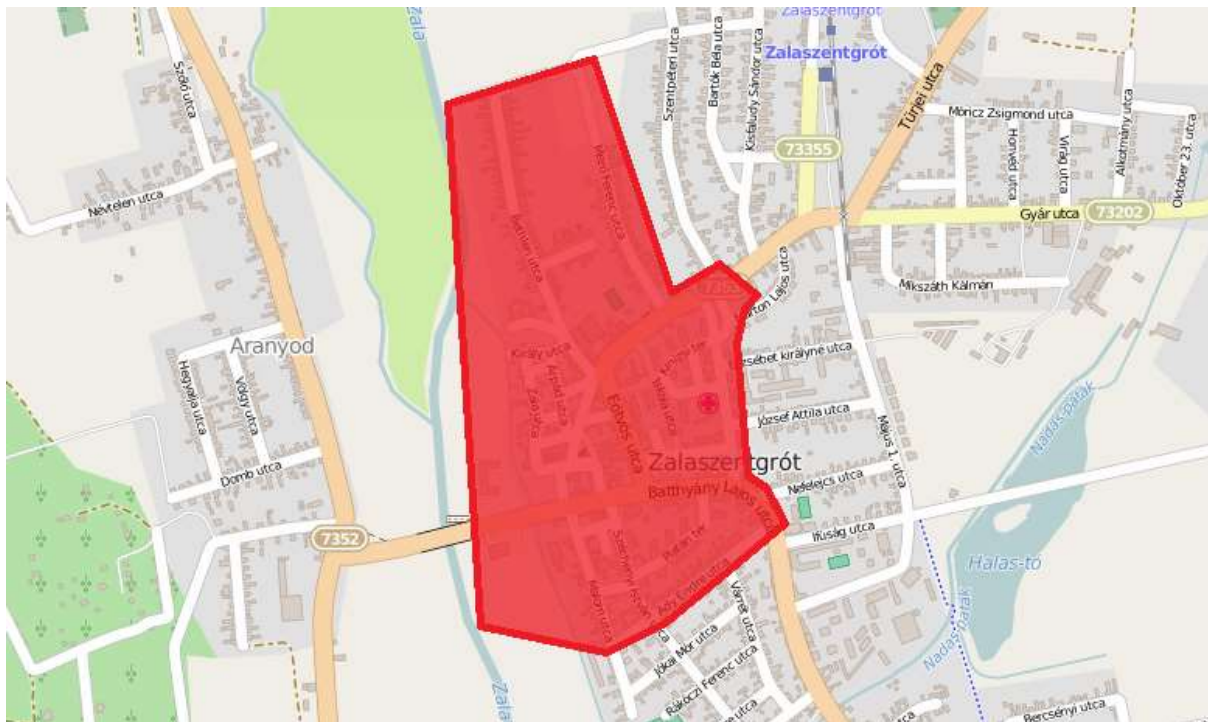
Zalaszentgróton 1 darab akcióterület került kijelölésre, amelyen funkcióbővítő fejlesztést tervez a város megvalósítani.

A korábban bemutatott közigazgatási, közszolgáltatási, kereskedelmi és turisztikai funkciók Szentgróton, azon belül is a Kossuth Lajos És Batthyány utca által határolt városközpontban összpontosulnak, így a korábban nyertes város rehabilitációs projekttel összhangban az akcióterület az alábbiak szerint került lehatárolásra:

Zala folyó védtöltés - Tűztorony tér – 217 hrsz. árok – Mező Ferenc utca - Kossuth Lajos utca – Dózsa György utca – Batthyány Lajos utca – Ady Endre utca – Széchenyi István utca – Malomköz utca

Az akcióterületen található utcák és terek a következők: Mező Ferenc utca, Kossuth Lajos utca, Dózsa György utca, Batthyány Lajos utca, Ady Endre utca, Széchenyi István utca, Malomköz utca, Bicskei út, Zala utca, Király utca, Eötvös Károly utca, Arany János utca, Kazinczy Ferenc utca, Marton L. utca, Csányi László utca, Iskola utca, Korona utca, Petőfi Sándor utca, Malom utca, Kölcsey Ferenc utca,

Lehel utca, Attila utca, Árpád utca, Vörösmarty Mihály utca, Plébánia utca, Templom tér, Kinizsi tér, Platán tér, Tűztorony tér.

Az akcióterület területe mintegy 9,0 hektár. A belváros viszonylag sűrű utca hálózattal rendelkezik. A kistelkes ingatlanokat is magába foglaló városrész nagy beépítési sűrűségű. Az utcahálózat változatos méretű lakó és intézményterületeket vesz körül, de ebben a városrészben található a legnagyobb közterületek is. A területen koncentrálnak a város középületei, amelyek közül számos épület műemlék.

A városközponti akcióterületen hat darab műemlék jellegű épület és tizenegy darab helyi védeltséget élvező épület található. Jelenlegi funkcióját és hasznosítását tekintve ezen műemlékek, illetve helyi védeltség alatt álló épületek egyike sem lakóépület.

A belvárosi tervezési terület a következő közösségi funkciót ellátó intézményeknek ad helyet: Zalaszentgróti Városi Művelődési Központ Könyvtár és Alapfokú Művészeti Iskola, Városi Sportcsarnok, Idősek Ápoló- Gondozó Otthona.

A városközpontban az alábbi közhivatalok működnek: Polgármesteri Hivatal, Okmányiroda, Nyugat-dunántúli Regionális Munkaügyi Központ Zalaszentgróti Kirendeltsége, Keszthelyi Körzeti Földhivatal Zalaszentgróti Kirendeltsége. A Keszthelyi Rendőrkapitányság Zalaszentgróti Rendőrőrs közbiztonsági szervnek szintén a belváros ad otthont.

A városközpontban elhelyezkedő zalaszentgróti kistérségi járóbeteg szakellátó központ (Egészségügyi és Családsegítő Központ) a város és a környező települések lakosságának nyújt egészségügyi ellátást. A városi Gyógyszertár szintén a központban található.

A városközpontban működő Zalaszentgróti Napköziotthonos Óvoda és Egységes Óvoda-bölcsőde és egy tagóvoda üzemel. A településen a belvárosi Csányi László Általános Iskola (Zrínyi Miklós székhelyiskola), a Koncz Dezső Általános Iskola Diákotthon és Gyermekotthon, valamint a városi Zeneiskola látja el az alapfokú oktatási funkciókat.

A fejlesztéssel érintett városközponti területen jelenleg mintegy 195 db vállalkozás rendelkezik bejegyzett telephellyel, melyből 55 db tevékenykedik a kereskedelem-szolgáltatás szektorban, 13 db pedig a vendéglátóipar területén. A belvárosban három pénzügyi szolgáltatóegység (bankfiók) üzemel.

3.4.2. Az akcióterületen megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása

Művelődési központ és kapcsolódó közterületek megújítása (A1)

Zalaszentgrót Város centrumában a leromlott állagú városi művelődési központ nem tölti be azt a közösségi, központi szerepet, amire nagy szükség lenne. A fejlesztés keretében a fenntarthatóság, a zöld város gondolata jegyében megújul a VMK épülete és környezete. Az épület belső tereinek és a Szent István térnek az újragondolása korszerű, közösség centrikus, a zöld felületeket (zöldtető, zöldfal stb.) dominánsan alkalmazó módon. A fejlesztésnek köszönhetően egy élhető, energiahatékonyan üzemeltethető, multi funkciós központ jön létre, amely már önmagában is vonzza a lakosokat arra, hogy itt töltsék el szabadidejüket.

Ökopark fejlesztése (A2)

A terület rehabilitációjával Zalaszentgrót szeretné visszaállítani a park és liget korábbi funkcióját. Egy kulturális rendezvények lebonyolítására is alkalmas közpark létrehozása a cél a fenntartható környezet kialakításával, környezettudatosságra nevelő eszközök felhasználásával. A természeti környezetet kell helyreállítani az őshonos fák pótlásával. Felújításra kerülne a Templom téri gyalogos híd, ahonnan kövezett, szegélyezett sétány biztosítja a park megközelíthetőségét és a parki sétákat. Köztéri bútorok segítenék a kikapcsolódást. Szabadtéri színpad és kiszolgáló helyiségek, szociális blokk építésével biztosítanánk a lakosság minden rétegének a kulturált szórakoztatását. A gyerekekre gondolva egy öko játszótér is kialakításra kerül természetes anyagok felhasználásával, figyelembe véve a nevelést, ismeretterjesztést is. Kihhasználva a műemléki környezetet Batthyány Kastély, Hatamov-híd, Plébánia templom, Kiskastély egy kulturális örökség tematikus útvonal megvalósítása is megtörténik. Amennyiben lehetőség adódik, Zalaszentgrót Város Önkormányzata kérelmezi a jelenleg állami tulajdonban lévő -MNV Zrt. kezeli - Kiskastély tulajdon jogának ingyenes átruházását. A kiskastély épületében kulturális funkciók (kulturális kávézó, időszakos és állandó kiállítások, kulturális rendezvények "Kultúrtivornya") valósulnának meg. Egyes elemekre engedélyes tervek készültek.

Közösségi munkahely és irodaház Zalaszentgrót centrumában (A3)

A városközpontban lévő volt gimnáziumi épület egy jelenleg üresen álló része innovatív gazdaságfejlesztési eszközként szolgálna a jövőben. Az önkormányzat az épületrészt különböző alapterületű felszerelt irodahelyiségekké és kapcsolódó kiszolgáló helyiségekké (pl. tárgyaló, kiskonyha, szociális helyiség, raktár) alakítaná. A felújításnak (pl. szigetelés, nyílászáró csere, megújuló energia alkalmazása, komplex épületgépészet kialakítása) köszönhetően az épületet alacsony költséggel lehet majd üzemeltetni. Az épület egyes helységei ún. közösségi munkahelyként

működnek majd. A közösségi munkahelyen akár több egymástól független vállalkozó (pl. kézműves, tervező, üzletkötő) is dolgozhat egyszerre egy légtérben, külön asztaloknál. A "munkahelyi környezetért" mint szolgáltatásért fizetnek rendkívül kedvező napra lebontott árat (önköltséget). Az épület más helyiségeit az önkormányzat bérbé adja ki a kedvező fenntartású, korszerű irodára vágyó vállalkozóknak nyílt pályáztatás útján (a leginkább segítségre szoruló vállalkozásokat részesítve előnyben). Az épületet az önkormányzat üzemelteti nonprofit alapon.

Zrínyi iskola energia-hatékonyság központú rehabilitációja (A4)

Az épület hő technikai adottságának javítása a teljes körű hőszigeteléssel valósulna meg (nyílászárók cseréje, fal és födém hőszigetelés). Felújításra kerülne a kazánház, a kazánok cseréje korszerű, nagy hatásfokú berendezésre történne. Az épületegyüttes komplex energetikai felújítást igényel.

Közös Önkormányzati Hivatal energetikai korszerűsítése, kiegészítve megújuló energiaforrások alkalmazásával (A5)

A Hivatal épületben a korszerűtlen gáz konvektorok helyett korszerű, nagy hatásfokú gázkazánnal üzemeltetett radiátoros fűtés kerülne kiépítésre. Megtörténne a nyílászárók cseréje jobb hőszigetelő tulajdonságokkal rendelkező nyílászárókra. Megvalósításra kerülnek a falak és a födém hőszigetelése, valamint a világítási rendszerek korszerűsítése. Az energia felhasználást nagymértékben csökkentené napelemek telepítése a tetőre. Az épület felújításával megvalósulhat a korszerű feladatellátást szolgáló hivatal kialakítása.

3.5. AZ AKCIÓTERÜLETEKEN KÍVÜL VÉGREHAJTANDÓ, A TELEPÜLÉS EGÉSZÉ SZEMPONTJÁBÓL JELENTŐS FEJLESZTÉSEK ÉS EZEK ILLESZKEDÉSE A STRATÉGIA CÉLJAIHOZ

A kulcsprojektek, hálózatos, illetve akcióterületi projekteken kívül azonosításra kerültek egyéb, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések, amelyek között az infrastrukturális és beruházási jellegű beavatkozások mellett soft elemek is szerepelnek.

3.5.1. Zalaszentgróti napközi otthonos óvoda minőségi nevelési feltételeinek megteremtése (E1)

A meglévő infrastruktúra fejlesztése, az épületállomány megújítása, intézmény célja ugyanis az esélyegyenlőség elvét szem előtt tartva az egészséges környezet megteremtése, a hatékony nevelés infrastrukturális feltételeinek biztosítása, a méltányos nevelési környezet alapkövetelményeinek figyelembevételével. A fejlesztés megvalósításával az intézmény minden kötelezően előírt helyiséggel rendelkezni fog. Biztosított lesz az akadálymentesítettség és a teljes épület meg fog felelni a hőtechnikai követelményeknek. Továbbá kiépítésre kerül egy napkollektoros rendszer, és parkolószám bővítés is történik. A formális oktatáson kívüli fejlesztő és oktatási programok is megvalósulnak, amelyek a hátrányos helyzetű családokból származó gyermekeket célozzák a programok és eszközök széles kínálatával.

3.5.2. Zöldebb Katalin lakótelep- élhetőbb környezet Zalaszentgróton (E2)

Megvalósulás előtt áll a lakótelep csapadék és szennyvízrendszerének rekonstrukciója, ami miatt a meglévő zöldfelületeket, utakat is fel kellett bontani. Pályázati lehetőséget igénybe véve egy család -

és klíma barát lakótelepi környezetet hozunk létre, a lakók igényeit figyelembe véve alakítva ki virágos és zöld felületeket. Az előregedett fák helyébe újakat ültetnénk, ügyelve a lombkorona nagyságára, virágára (ne legyen mérgező, ne vonzza nagyon a méheket, amelyek a gyerekekre veszélyesek lehetnek), élettartamára. Megoldásra kerülne a közterületi parkolás is környezetbarát burkolati kialakítással. Kiemelt szempont lenne a fenntarthatóság, a környezettudatosságra nevelés. A gyerekeknek egy kisebb játszóteret is kialakítanánk természetes anyagú játékok felhasználásával, minél több zöld terület biztosításával. A szelektív hulladékgyűjtés hatékonyabb megoldása is cél a lakótelepen.

3.5.3. Soft projektelemek (E3)

A soft elemek keretében a városban működő civil szervezetekkel együttműködésben programok szervezése az Integrált Településfejlesztési Stratégiában meghatározott célok teljesülésének elősegítése érdekében, mind a lakosság, mind a városba látogató turisták részére kiemelten a következő beavatkozási pontok támogatásával:

Települési környezet fejlesztése

Vonzó lakókörnyezet kialakítása mind a már itt lakóknak, mind a betelepülni szándékozóknek, a természeti és épített környezet megóvásával, fejlesztésével. Pl.:

- integrált településfejlesztési tevékenységekhez (pl. közösségi kertek kialakításához, parkosításhoz, játszóterek kiépítéséhez, parlagrafű irtásához, zártkertek hasznosításához stb.) kapcsolódó helyi társadalmi akciók megszervezésének támogatása.
- energiahatékonsági képzések, szemléletformáló akciók szervezése, jó példák bemutatása, adaptálása, kísérleti energiahatékonsági program, amelynek keretében:
 - a lakossági energetikai fejlesztések előmozdítása érdekében tanácsadási tevékenység, amely magában foglalja a kedvezményes épületenergetikai felmérést, fejlesztési tanácsadást, és műszaki ellenőrzést, továbbá a kivitelezést végző vállalkozásokból adatbázis készítését, megrendelői elégedettség mérését.
- az egyes városrészek elnéptelenedésének, és szlömösödésének megállítása érdekében a használaton kívüli ingatlanokból kiejánlási adatbázis készítése, fejlesztési, vagy értékesítési javaslatok megfogalmazása, mentorállási tevékenység

Lokálpatriotizmus erősítése

A városi közösséget formáló civil szervezetek tevékenységének támogatása, különös tekintettel a helyi hagyományok, a történelmi múlt ápolására, valamint a minőségi kikapcsolódási lehetőségek biztosítására. A társdallami befogadás erősítése érdekében mentorprogram indítása az újonnan betelepülők gyors beilleszkedés érdekében. Pl.:

- közösségfejlesztést és a szabadidő hasznos eltöltését segítő programok, rendezvények kialakítása, megvalósítása, különös tekintettel a fiatal korosztályokra (gasztronómiai fesztiválok, helyi termékek és rövid ellátási láncok propagálása és a termelők megismertetése a lakossággal, hagyományőrző közösségi kezdeményezések, játszó- és foglalkoztató házak, kulturális- és sport rendezvények, kiállítások, civil programok megvalósítása stb.).
- A város történelmét feldolgozó képzési anyagok elkészítése, és képzések tartása

- bűnmegelőzés és közbiztonság erősítésével kapcsolatos képzési, szemléletformáló programok, a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum munkájának támogatása.
- Beilleszkedést segítő mentor program

Életminőség fejlesztése a településen lakók számára

A településen lakók egészségügyi és mentálhigiéniai állapotának felmérése, valamint ezek alapján a szükséges és lehetséges életminőséget javító programok megvalósítása.

- Egészségügyi állapotfelmérés, szűrővizsgálatok szervezése
- Életviteli tanácsadás, képzések szervezése

3.5.4. Kisléptékű városfejlesztési beruházások a városkép, és az életminőség javítása érdekében (E4)

A projekt keretében olyan kisléptékű beruházásokat tervezünk, melyek elősegítik a rendezett városkép kialakulását és a célrendszerben megfogalmazott horizontális szempontok teljesülését. Ennek keretében megvalósul a játszótér felújítási program folytatása, a Romtorony és környezetének a rendezése, települési buszmegállók egységes megjelenésének kialakítása, buszöblök és buszfordulók megújítása, településképet meghatározó épületek homlokzatának megújítása, a zártkertek elérhetőségét, turisztikai attrakciók megközelíthetőségét és a településrészek összeköttetését biztosító külterületi úthálózat megújítása, az ehhez szükséges munkagépek beszerzése.

3.5.5. Zalakoppány szennyvízhálózat kiépítése (E5)

Zalakoppány területén a szennyvízhálózat kiépítése, és a szennyvíztisztító telep kapacitásbővítése a Zalavíz Zrt-vel együttműködve térségi projekt keretében. A projekt előkészített, vízjogi engedélyes tervvel rendelkezik.

3.6. A FEJLESZTÉSEK ÜTEMEZÉSE

A tervezett fejlesztések 2014-2020 között kerülnek megvalósításra. Az ütemezés a fejlesztések egymásra épülése alapján került kialakításra.

A projektek ütemezését a jelenleg rendelkezésre álló információk alapján dolgoztuk ki, figyelembe véve a tervezett fejlesztések:

- előkészítettségét;
- egymásra épülését;
- indokoltságát, szükségszerűségét;
- a társadalmi, környezeti és gazdasági hatását;
- lehetséges finanszírozhatóságát;
- a rendelkezésre álló önkormányzati sajáterő nagyságát,
- a projekt típusokra jellemző korábbi projekt előkészítési és megvalósítási időigényre vonatkozó tapasztalatokat.

Amennyiben a fenti tényezőkben jelentősebb változások történnek, pl: fejlesztéseket lehetővé tevő pályázati felhívások a várt ütemezéstől eltérően jelennek meg, az ütemterv a változások figyelembevételével módosulhat.

A tervezett beavatkozások között számos olyan található, amelynek ütemezése a teljes tervezési időszakot felöleli, ilyenek például a hálózatos projektek, valamint a kulcsprojektek.

Projekt megnevezése	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Zalaszentgrót ipari infrastruktúra-fejlesztés (K1)		X	X	X	X	
Rövid élelmiszerláncok kialakítás (K2)	X	X	X	X	X	X
Közösségi közlekedés fenntartható fejlesztése (H1)		X	X	X		
Csapadékvíz-elvezető rendszer kiépítése Zalaszentgróton (H2)		X				
Városi kerékpárút kiépítése a Zalaszentlászló és Zalaszentgrót-Tüskeszentpéter között (H3)		X				
Kortárs szobrászati tematikus túraútvonal (H4)		X	X			
Művelődési központ és kapcsolódó közterületek megújítása (A1)		X				
Ökopark fejlesztése (A2)		X				
Közösségi munkahely és irodaház Zalaszentgrót centrumában (A3)		X				
Zrínyi iskola energia-hatékonyság központú rehabilitációja (A4)		X				
Közös Önkormányzati Hivatal energetikai korszerűsítése, kiegészítve megújuló energiaforrások alkalmazásával (A5)		X				
Soft elemek (A6)		x	x	x	x	x
Zalaszentgróti napközi otthonos óvoda minőségi nevelési feltételeinek megteremtése (E1)		X				
Zöldebb Katalin lakótelep- élhetőbb környezet Zalaszentgróton (E2)		X				
Kisléptékű városfejlesztési beruházások a városkép, és az életminőség javítása érdekében (E3)		x	x	x	x	x
Zalakoppány szennyvízhálózat kiépítése (E4)		x	x			

3.7. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI AKCIÓK ÖSSZEhangolt, Vázlatos Pénzügyi Terve

2014-2020 között a városfejlesztési akcióik finanszírozása elsősorban az európai uniós ágazati és területi operatív programokon keresztül valósulhat meg.

Projekt megnevezése	Kedvezményezettek köre	Projektköltség, (indikatív összeg, Mft)	Finanszírozás lehetséges forrása
Zalaszentgrót ipari infrastruktúra-fejlesztés (K1)	Zalaszentgrót város ÖK	350	TOP 1.1, TOP 5.1, GINOP, EFOP
Rövid élelmiszerláncok kialakítás (K2)	Zalaszentgrót város ÖK, civil szervezetek	150	VP, TOP 5.1
Közösségi közlekedés fenntartható fejlesztése (H1)	Zalaszentgrót város ÖK, ÉNYKK	200	TOP 3.1
Csapadékvíz-elvezető rendszer kiépítése Zalaszentgróton (H2)	Zalaszentgrót város ÖK	150	TOP 2.1
Városi kerékpárút kiépítése a Zalaszentlászló és Zalaszentgrót-Tüskeszentpéter között (H3)	Zalaszentgrót város ÖK, NIF Zrt	160	TOP 1.3, TOP 3.1
Kortárs szobrászati tematikus túraútvonal (H4)	Zalaszentgrót város ÖK, civil szervezetek	75	TOP 1.2
Művelődési központ és kapcsolódó közterületek megújítása (A1)	Zalaszentgrót város ÖK	342	TOP 2.1, VP
Ökopark fejlesztése (A2)	Zalaszentgrót város ÖK	200	TOP 2.1
Közösségi munkahely és irodaház Zalaszentgrót centrumában (A3)	Zalaszentgrót város ÖK	100	TOP 5.1
Zrínyi iskola energia-hatékonyság központú rehabilitációja (A4)	Zalaszentgrót város ÖK	200	TOP 3.2
Közös Önkormányzati Hivatal energetikai korszerűsítése, kiegészítve megújuló energiaforrások alkalmazásával (A5)	Zalaszentgrót város ÖK	118	TOP 3.2
Soft elemek (A6)	Közintézmények, civil szervezetek	50	TOP 5.3
Zalaszentgróti napközi otthonos óvoda minőségi nevelési feltételeinek megteremtése (E1)	Zalaszentgrót város ÖK	150	TOP 1.4
Zöldebb Katalin lakótelep- élhetőbb környezet Zalaszentgróton (E2)	Zalaszentgrót város ÖK	20	TOP 2.1
Kisléptékű városfejlesztési beruházások a városkép, és az életminőség javítása érdekében (E3)	Zalaszentgrót város ÖK	200	TOP 2.1, VP
Zalakoppány szennyvízhálózat kiépítése (E4)	Zalaszentgrót város ÖK, térségi önkormányzatok, Zalavíz Zrt	400	TOP 2.1

3.8 A VÁROS VONZÁSKÖRZETÉRE KIHATÁSSAL LÉVŐ FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSEK (PROJEKTJAVASLATOK)

Az előző fejezetben felsorolt projektek többsége közvetlenül vagy közvetve hatást gyakorol Zalaszentgrót térségére.

Zalaszentgrót, mint térségi központszolgáltatásai révén kiszolgálója a vonzáskörzet településeinek. Ennek egyik alappillére az oktatás, amelynek keretében piac- és keresletorientált képzési programokat indokolt végrehajtani mind az iskolarendszerű közoktatási, mind az akkreditált képzőintézményekben. A gyakorlatorientált, használható szaktudás biztosítása a helyi vállalkozói szféra által biztosított tanüzemi és tanműhelyi kapacitások bővítésével érhető el. A vállalkozói kapcsolatrendszerek fejlesztése is elengedhetetlen.

Az iskolarendszerű és iskolán kívüli képzések hatékony szervezésével biztosítható az élethosszig tartó tanulás és a munkaerő piaci kínálatához rugalmasan igazodó átképzések lehetősége.

A helyi adottságokra épülő KKV-k megerősítését célzó programok javítják azok jövedelemtermelő-képességét, növelik a foglalkoztatottsági rátát. A piaci szereplők együttműködésének megerősítésében, a hálózatosodásban is óriási potenciál lakozik.

A lakosság hangulatát, életminőségét a lakókörnyezet, a biztonságot és megélhetést biztosító álláslehetőségek, az egészségügyi-, és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés befolyásolja elsődlegesen.

A vidéki lakosság életminőségét javítja és a kistelepülések megtartó erejét szolgálja a járásközpont jó megközelíthetősége. A közlekedési infrastruktúra fejlesztése, a közlekedési kapcsolatok összehangolása a helyben élők életminőségének javításán túl segíti a gazdasági szereplők vidéki térségekbe települését is.

Különös hangsúlyt érdemel a mezőgazdasági termelés, elsősorban a gabonafélék, gyümölcs, zöldség termesztés, gyógy- és fűszernövények, továbbá a hal- és vadgazdálkodás, erdőgazdálkodás, illetve a szőlészet és a borászat tekintetében is. A táji, kulturális adottságokból kiindulva a térségben a mezőgazdaság mellett még jelen van az egyedi értéket, zalai specialitást jelentő termékek előállítására alkalmas kézművesipar, amelynek fennmaradását támogatni kell. A fejlesztések CLLD keretében valósulnak meg.

A gazdaság diverzifikálása feltételezi a munkaerő kínálatának a foglalkoztatási igényekhez való igazítását, a modern infó-kommunikációs eszközöknek lakosság és a vállalkozások körben való elterjesztését. Mindezt segítheti a közügyekkel, közszolgáltatásokkal, vállalkozásfejlesztéssel foglalkozó intézmények szervezeti megújulása is.

4. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM

4.1. BEVEZETÉS

Az Anti-szegregációs Terv a szegregációs folyamatok szempontjából vizsgálja az esélyegyenlőségi problémák meglétét egy adott településen. Célja, hogy a város javítsa azon területeinek helyzetét, ahol:

- a szegregációnak már jelei mutatkoznak, illetve
- a népesség egy része szegregáltan él.

A szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett terület olyan egybefüggő terület, amelyen az alacsony társadalmi státuszú családok koncentráltan élnek együtt vagy a társadalmi státuszcsökkenés jelei tapasztalhatók, ezért a területen közösségi beavatkozás szükséges. Szegregációval veszélyeztetett terület lehet egy önálló településrész, de részét képezheti egy vagy több településrésznek is.

A lehatárolás a 314/2012-es Kormányrendelet 10. mellékletében meghatározott szegregációs mutató alapján történik. A lehatárolás során a település területén belül olyan területileg egybefüggő tömbök kiválasztása történik meg, amelyekre együttesen jellemző, hogy a szegregációs mutató határértékének megfelelnek.

Azon területek tekinthetők szegregátumnak, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 év) belül eléri, illetve meghaladja az adott településtípusokra vonatkozó határértéket.

Mivel Zalaszentgrót járásszékhely, a következő szegregációs mutatók érvényesek rá:

- Szegregált terület, amelynél a szegregációs mutató értéke: nagyobb egyenlő, mint 35%
- Szegregációval veszélyeztetett terület, amelynél a szegregációs mutató értéke: nagyobb egyenlő, mint 30%, de kisebb, mint 35%

A kormányrendelet azt is meghatározta, hogy szegregátumnak, illetve szegregációval veszélyeztetett területnek azok az egybefüggő területek tekintendők, melyek megfelelnek a fenti mutatók egyikének, és a terület lakónépességének száma eléri az 50 főt.

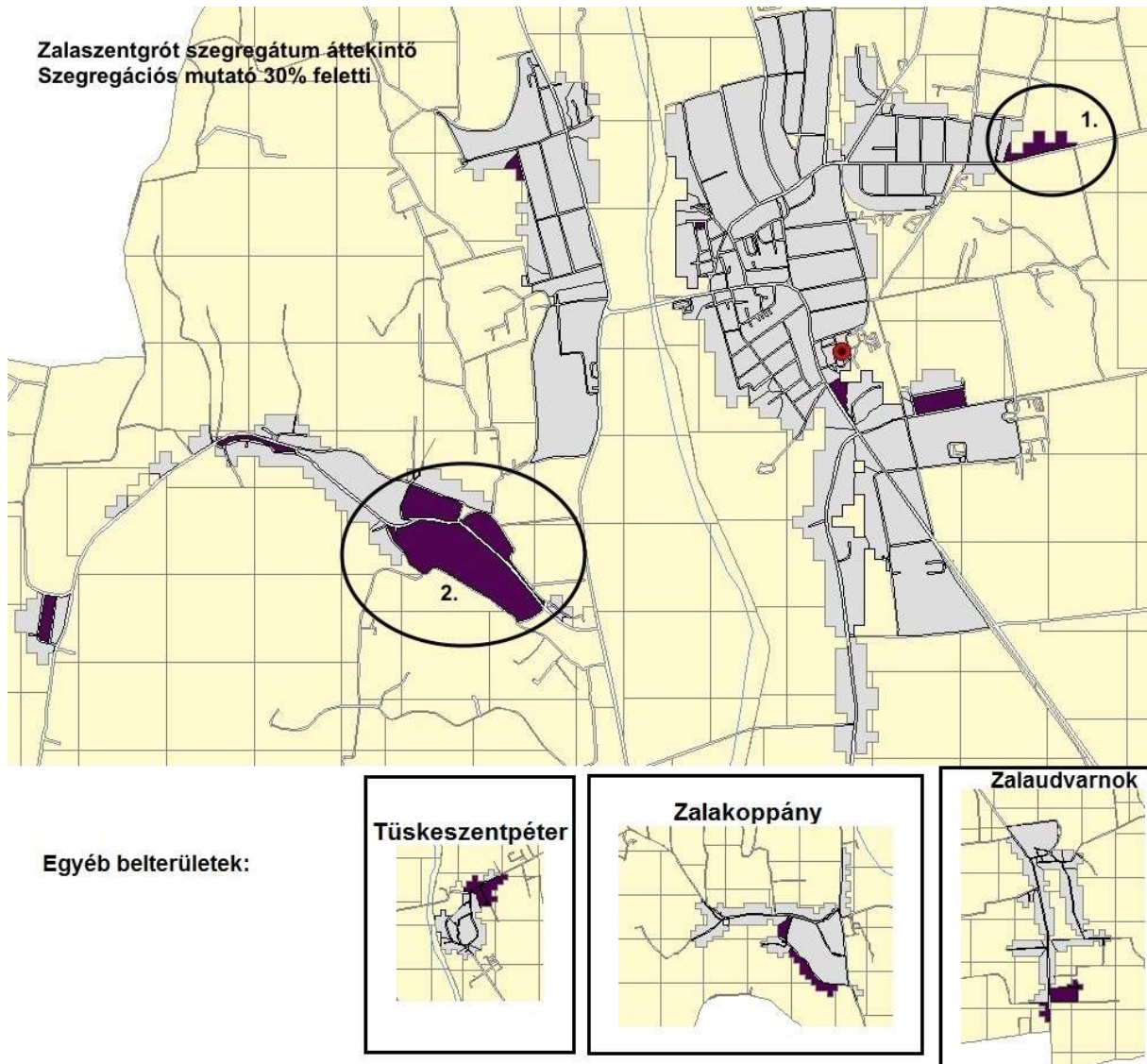
A 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet különböző típusú antiszegregációs intézkedéseket különböztet meg:

1. a szegregáció mérséklését vagy megszüntetését célzó intézkedések,
2. a fejlesztések szegregációs hatásának kivédésére hozott intézkedések,
3. a szegregációt okozó folyamatok megváltoztatására, hatásuk mérséklésére teendő intézkedések.

4.2. A TELEPÜLÉS SZEGREGÁTUMAINAK ÉS SZEGREGÁCIÓ ÁLTAL VESZÉLYEZTETETT TERÜLETEINEK BEMUTATÁSA

A 2011-es népszámlálási adatok alapján Zalaszentgróton 1 szegregátum, és 1 szegregációval veszélyeztetett terület került kijelölésre. Ez utóbbi esetében az elemzéstől és a programtól eltekinthetünk, mivel a kijelölt területen található bérlakások felszámolásra kerültek, az ott lakók a

város más részeire költöztek, és ezek a költözések nem tömszerűen történtek, így a szegregátum megszűnt.

Az 1-es számú szegregátum a Gyár u. északi oldalán található ipari övezetbe ágyazódott lakóterület, 57 lakóval. A területen összesen 24 lakás található 3 épületben, azonban ezek többsége üresen áll, mivel állapotuk erősen leromlott, az egyszobás, és alacsony komfort fokozató lakások aránya 95%.

A szegregátumban kizárólag romák laknak, akiknek a körében a 0-14 évesek aránya 26%, ami jóval meghaladja a városi 12%-os arányt, míg a népességben belül a belül 60-X évesek aránya mindössze 5%, ami viszont jóval elmarad a város 26%-os arányától.

A lakosság képzettsége alacsony, a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül 71%, a foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességben belül 37%, és ezen belül az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya 87%.

4.3. AZ IVS-BEN SZEREPLŐ ANTISZEGREGÁCIÓS TERVBEN FOGLALT INTÉZKEDÉSEK ÉRTÉKELÉSE

Zalaszentgrót nem rendelkezett korábban elfogadott antiszegregációs tervvel.

4.4. A SZEGREGÁCIÓ MÉRSÉKLÉSÉT VAGY MEGSZÜNTETÉSÉT CÉLZÓ INTÉZKEDÉSEK

A már megszűnt 2-es számú szegregátumhoz hasonlóan a város célja a szegregátum megszüntetése, amit az alábbiak indokolnak:

- a terület épületállománya olyan szinten leromlott, hogy annak megújítása nem tekinthető költséghatékonynak
- a város más részein rendelkezésre állnak, illetve kialakíthatóak, vagy vásárolhatóak szociális bérlakásként funkcionáló ingatlanok
- a terület a város többi lakott területétől elszigetelten, ipari területek mellett található
- a szegregátum lakosság száma olyan alacsony, hogy felzárkóztató programok hatékonyan, csak a település más részein elszórtan élő, alacsony társadalmi státuszú emberekkel valósíthatóak meg

A szegregátum esetében tervezett intézkedések:

Bérlakások kialakítása az Ifjúság u. 1 alatt található volt szakmunkásképző intézményben

A zalaszentgróti szakmunkás 2007. évi megszűnése óta csak időlegesen megoldott a képzésnek helyt adó épület hasznosítása. Közműellátottsága, állaga, elhelyezkedése, nagysága alkalmassá teszi egy 8 lakásos bérlakás tömb kialakítására, ami a tetőtér beépítésével később akár még növelhető. Az átalakítás válaszfalak építésével, nyílászárók cseréjével, fűtés korszerűsítéssel, új vizesblokkok kialakításával, hőszigetelés mai követelményeknek megfelelő kiegészítésével járna. A bérlakásokat kizárólag a felszámolt szegregátumban élők, és zalaszentgróti munkahellyel rendelkező családok kaphatnák meg, ezzel segítve a városi vállalkozásokat a megfelelő munkaerő itt tartásában, idevonzásában, valamint a szegregátum lakóit a társadalmi visszaileszkedésben. A bérlakásokat a lakók önköltségi áron (rezsiköltség, amortizáció) vehetik igénybe.

Felzárkóztatási soft elemek

A tervezett intézkedések a hatékonyságának növelése érdekében a programok elsősorban a szegregátum lakóinak kerülnek meghirdetésre, de a város teljes lakossága számára is nyitva állnak:

Informatika alapismeretek:

Napjainkban elengedhetetlen a digitális írástudás. A cigány közösség igénye, hogy legalább felhasználói szinten elsajátítsák az alapvető informatikai ismereteket, a tudással olyan információkhoz juthatnak, amelyek mint az oktatás, a foglalkoztatás és a szórakozás világában engednek betekintést. Ezért első lépésként 2x20 főt szeretnénk alapismeretekhez juttatni, akik elsősorban a felnőtt lakosság köréből kerülnének kiválasztásra, ugyanis az iskoláskorú fiatalok zöme már használja a meglévő informatikai eszközöket.

Idegennyelv alapfok:

Analfabétizmus napjainkban: analfabéta az, aki nem tud az informatikai szupersztrádán közlekedni, és legalább egy közvetítő nyelvet nem beszél. A diákok nyelvi képzése az iskolákon keresztül

megoldott, ám a felnőtt lakosság sajnos csak a fizetős nyelvi képzésekkel tudna élni. Sajnos ezt egyikük sem engedhetik meg maguknak anyagai korlátaik miatt.

Azonban akik külföldi munkavállalást fontolgatnak, számukra elengedhetetlen lenne egy nyelvi képzés. Első lépésben 2x20 főt szeretnénk bevonni ebbe a programelembe, és a program előrehaladtával bővíteni vagy szőkíteni a résztvevők körét.

Felzárkóztató program diákok részére

Az oktatás és a tehetséggondozás legfőbb kitörési pontja a közösségnek. Ezért valamennyi oktatási intézménytől elkérjük azoknak a tanulóknak a névsorát, akik gyengébben teljesítenek és számukra szaktanárokat biztosítunk, hogy felzárkózzanak. Azok számára, akik tehetségesek, olyan plusz lehetőséget szeretnénk biztosítani, amellyel tovább tudják fokozni adott témakörben a tudásszintjüket. Ezt a tevékenységünket aktuális tanévben és nyári szünetben is szeretnénk megvalósítani. Előzetes felméréseink alapján ez kb. 100 főt érintene évente.

Romológiai képzés

A város különböző intézményeinek szakembereit szeretnénk bevonni ebbe a programelembe.

A képzés taglalná a népcsoport történelmét, vándorlását, a kultúrájának sokszínűségét és szokásait. Szeretnénk kiemelni, hogy elengedhetetlen azoknak az embereknek a számára, akik munkájukból kifolyólag nap, mint nap ezekkel az emberekkel dolgoznak és segítenek rajtuk. Tehát fontos egyfajta empátia készség erősítése, és háttértudás a problémáik mélyebb megismeréséhez és kezeléséhez.

Tolerancia program

Helyi tolerancia-erősítő programot szeretnénk kezdeményezni, amellyel erősíteni szeretnénk a helyi kisebbségek és a többségi társadalom viszonyát, valamint téveszméket és előítéleteket szeretnénk leküzdeni, vagy csak éppen tompítani.

A városban olyan tömegrendezvényeket (festészet, plakátkészítés, kézműves foglalkozások, fotózás, videózás, stb.) szeretnénk megvalósítani, amely a toleranciát erősítik.

Tömegsport

Kiváló szórakozást nyújtó programelem lenne ez a tevékenységünk, ugyanakkor rendkívül jó közösségépítő és egészség nevelő is. Ebben a programban valamennyi korosztályt be akarjunk vonni, ezzel fel szeretnénk pezsdíteni a közösségi életet. A programhoz olyan tárgyi eszközökre lenne szükségünk, amelyeket hosszú éveken keresztül tudunk használni, és amely egyéni programokhoz is megfelelőek és igénybe vehetőek.

4.5. A FEJLESZTÉSEK SZEGREGÁCIÓS HATÁSÁNAK KIVÉDÉSÉRE HOZOTT INTÉZKEDÉSEK

A szegregációk felszámolása, az ott élők helyzetének érdemi megváltoztatása hosszú, időigényes folyamat. Az integráció első lépése a szocializációs szempontú felzárkóztatás kell, hogy legyen. E nélkül az integráció nem járhat sikerrel. Ennek feltétele a hátrányos helyzetűek szemléletének megváltozása, a felzárkózási folyamatban való aktív részvétel igényének kialakítása. Csak a felzárkóztatott (felzárkózott) gyermeknek/felnőttnek van esélye arra, hogy a társadalomba integrálódjon. Szocializáció hiányában az erőszakos beillesztési kísérletek az érintettek többségének elutasítását váltja ki, ami további kirekesztettséget, kudarcot, a társadalommal szembefordulást, a szegregációra való hajlam elmélyülését erősíti.

A felzárkóztatás első lépése a megfelelő képzés és munkalehetőség biztosítása, amelyek Zalaszentgrót több fejlesztési elképzelésében is visszaköszönnek (iparterületek fejlesztése, gazdasági együttműködések ösztönzése, turisztikai fejlesztések, oktatási és civil infrastruktúra fejlesztése), de kimondottan erre a problémára fókuszáló projekt is megjelölésre került, ahol az értékteremtő mezőgazdasági munkával kerül a képzés kiegészítésre.

A szegregátumokat érintő beavatkozásoknak lehetőség szerint helyben kell megtörténniük, a programok könnyebb elérhetősége és a kezdeti kudarcok csökkentése érdekében. Ezek lehetnek a képzési, és közösségi soft elemek, illetve a közvetlenül a terület infrastruktúráját érintő beavatkozások.

Zalaszentgrót anyagi forrásai egyedül nem elegendőek a város bel- és külterületén élő hátrányos helyzetű családok integrációjához szükséges lépések megtételéhez. Országos és uniós forrásokra, helyismerettel rendelkező szakmai és civil szervezetekre van szükség.

4.6. A SZEGREGÁCIÓT OKOZÓ FOLYAMATOK MEGVÁLTOZTATÁSÁRA, HATÁSUK MÉRSÉKLÉSÉRE TEENDŐ INTÉZKEDÉSEK

Szegregációt fokozó folyamatok

- iskolázatlanok, munkanélküliek bevándorlása
- meg gondolatlan, felelőtlen gyermekvállalás
- antiszociális viselkedés
- iskolai képzésből történő lemorzsolódás
- szakképesítés megszerzésének hiánya
- munkalehetőség hiánya
- önpusztító életmód
- szenvedélybetegség
- pszichiátriai betegség
- elszegényedés
- eladósodás
- deviancia
- generációkon át mélyülő hátrányok
- motiváció hiánya
- kommunikációs készség alacsony színvonala
- funkcionális analfabetizmus
- információhiány

Szegregációt mérséklő tényezők

- szociális foglalkoztatás biztosítása
- mentorált közösségi vállalkozások
- szociális alapú, élőmunka igényes munkahelyteremtés
- fenntartható életmódra nevelés
- hátrányos helyzetet kompenzáló pedagógiai programok biztosítása

- felzárkózásban előrehaladók célzott támogatása
- közösségi befogadást célzó programok indítása
- egyházi szerepvállalás erősítése
- központi költségvetés által támogatott programok indítása
- hiányzó szociális alapszolgáltatás telepítése
- szociális bölcsődei elhelyezés feltételeinek megteremtése
- „Biztos kezdet” házak létrehozása
- bentlakásos oktatási intézmények kapacitásának bővítése
- felzárkóztatásban közreműködő szervezetek együttműködésének koordinálása

A szegregációs folyamatok kezelése több, egymást segítő irányú kell, hogy legyen, így:

- foglalkoztatás javítása,
- korai szocializáció és oktatás,
- felzárkózásban előrehaladók célzott támogatása,
- hálózatosodás, önkormányzati területfelelősi rendszer bevezetése,
- életveszélyes, gazdaságosan fel nem újítható épületek felszámolása,
- jogszabályi változtatások.

Kiemelten kell kezelni a szegregációban élők foglalkoztathatóságát. Olyan munkát kell (jórészt helyben) biztosítani, ami segíti a többségében alacsony iskolai végzettségűek munkavállalását.

Ennek egyik lehetősége a volt zártkertes területek hasznosítása, szociális célú gazdaságok létrehozása. A programnak elsősorban az érintettek mentális és társadalomban elfoglalt helyzetén kell változtatnia. Célja, hogy a résztvevők hosszútávon, lépésről-lépésre jobb élethelyzetbe kerüljenek. Az egész éves (folyamatos) foglalkoztatás megvalósulásához szükséges az alpanyag előállításán túl a feldolgozás is.

Ahol a gyerekek nagy számban küzdenek tanulási- és szociális háttérképességbeli hiányokkal, ott egyértelmű, hogy ezek fejlesztésére nagy hangsúlyt kell fektetni. Ez nem a normál tanítási órák számának emelést jelenti, hanem tudatosan felépített programokat (pl.: erre a mindennapos művészeti és/vagy sporttevékenységek pozitív transzferhatásaik révén alkalmasak). A tehetséggondozás is teret kap, de nem a fő cél rovására.

A leszakadó közösségek fejlesztése akkor lehet sikeres, ha a felzárkózási célú beavatkozásoknak a közösség minden rétege tapasztalja az előnyeit. Ez egyrészt azt jelenti, hogy a beavatkozások pozitív hatásait minden életkorban kell érzékelni, másrészt erősíteni kell az érintett területek összehangoltabb működését.

A nevelési, az egészségügyi, a szociális és a karitatív szolgálatok szinergiájának tudatos rendszere hozhat lényeges előrelépést a felzárkózás területén. Ez kell, hogy kiegészüljön a munkahelyteremtő lehetőségekkel.

Ez a rendszer akkor működőképes, ha a beavatkozási területeken a gazdaszemlélet érvényesül.

4.7. A TERVEZETT INTÉZKEDÉSEK ÜTEMEZÉSE ÉS FORRÁS HÁTTERE

A bérlakások kialakításának költsége 160 millió Ft, az érintett ingatlan az önkormányzat tulajdona, azonban műszaki tervek nem állnak rendelkezésre, így a projekt megvalósítása legkorábban 2016-ban kezdődhet meg, és 2017-ben fejeződhet be.

A soft elemek forrásigénye 40 millió Ft, ezek releváns hatást csak hosszú távon érhetnek így, a megvalósítás a teljes 2020-ig terjedő időszakban szükséges.

4.8. EGYÜTTMŰKÖDŐ PARTNEREK

A program sikeres megvalósítása érdekében bevonandó partnerek:

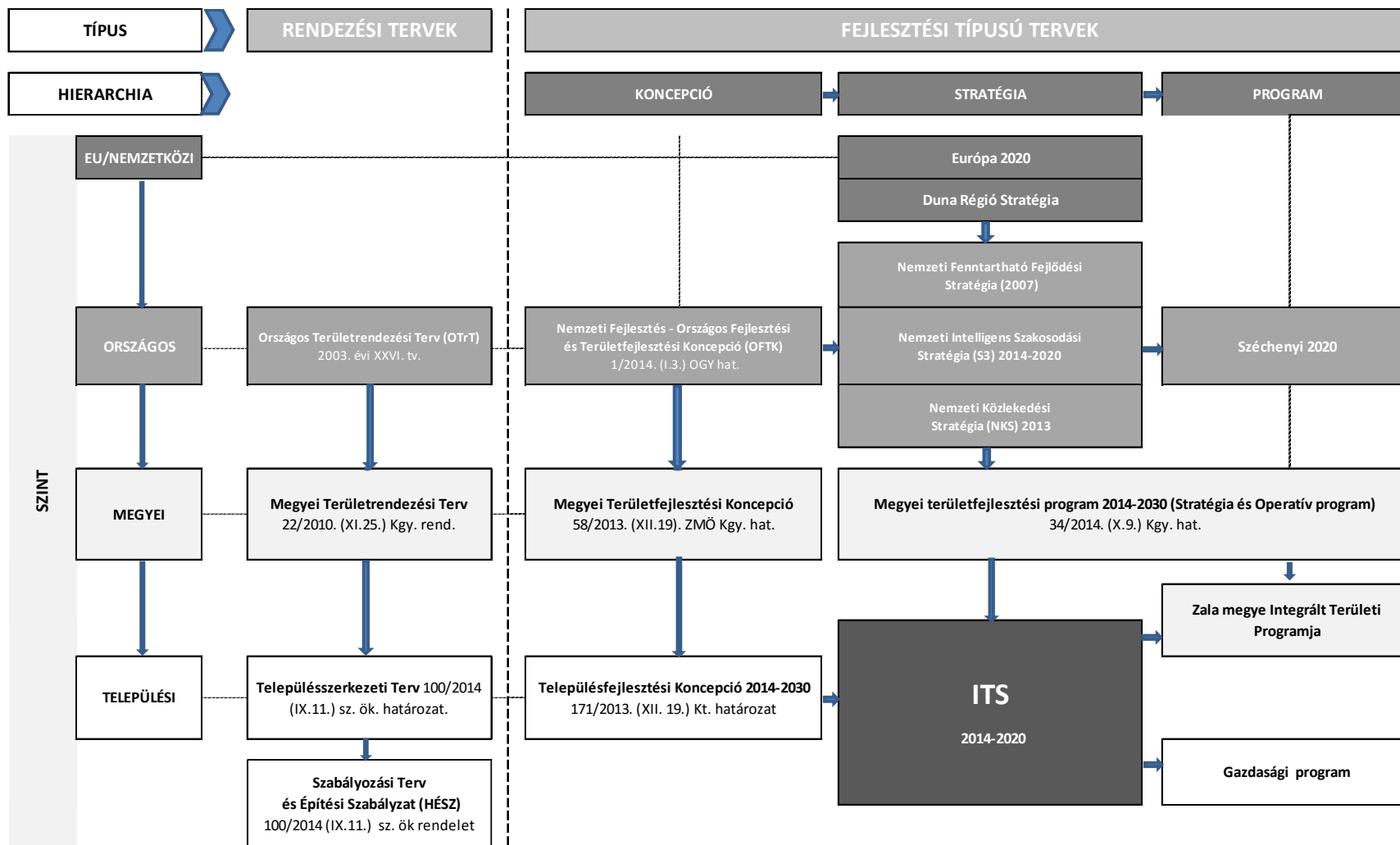
- Roma Nemzetiségi Önkormányzat
- városban működő civil szervezetek
- KLIK
- Munkaügyi központ

4.9. AZ ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSÁNAK NYOMON KÖVETÉSE – MONITORING

Az anti- szegregációs stratégia nyomon követési és monitoring tevékenysége nem különül el a teljes stratégia monitoringjától, ami a 6.5 Monitoring rendszer fejezetben kerül bemutatásra.

5. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

5.1. KÜLSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEK

5.1.1. A stratégia és a rendezési tervek összhangja

A tervhierarchia legmagasabb szintjén az Országos Területrendezési Terv (a továbbiakban: OTrT) áll, amelyet az országgyűlés a 2003. évi XXVI. törvénnyel hagyott jóvá és 2008-ban, valamint 2013-ban módosított (a módosító jogszabályok: 2008. évi L. tv. és 2013. évi CCXXIX. törvény). Az OTrT határozza meg az ország egyes térségeinek térbeli rendjét, tekintettel a fenntartható fejlődésre, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek megőrzésére, ill. erőforrások védelmére. Az OTrT az ország szerkezeti tervét, valamint az országos térségi övezeteket és az ezekre vonatkozó szabályokat foglalja magában.

A térségi, illetve megyei területrendezési tervek hivatottak a térségi területfelhasználási kategóriák és övezetek kijelölésére, az országos területfelhasználási kategóriák, övezetek figyelembe vételével, azok pontosításával.

Zalaszentgrót város Zala megyében található, amelynek hatályos területrendezési terve 2010-ben készült. A tervet a Megyei Közgyűlés 22/2010. (XI.25.) ÖR számú közgyűlési rendeletével fogadta el. A megyei területrendezési terv - a jóváhagyása időszakában hatályos Országos Területrendezési Terv figyelembevételével - határozta meg a megye szerkezetének, területhasználatának és területi szabályozásának rendszerét.

Zalaszentgrót város hatályos Településszerkezeti tervét és Helyi Építési Szabályzatát a képviselő testület a 100/2014 (IX.11.) határozatával fogadta el.

A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI.8.) kormányrendelet szerint a településrendezési tervekben igazolni kell a tervezett fejlesztések területi terveknek való megfeleléseit.

A 2003. évi XXVI. tv. szerint a településrendezési tervek készítése során:

- 9. § (6) b): az országos és térségi jelentőségű műszaki infrastruktúra-hálózatoknak a település közigazgatási területére vetített hossza legfeljebb $\pm 5\%$ -kal térhet el a kiemelt térségi és megyei területrendezési tervek szerkezeti tervében megállapított nyomvonalváltozattól, kivéve, ha a területi (környezeti, társadalmi és gazdasági) hatásvizsgálat alapján lefolytatott területrendezési hatósági eljárás szerint nagyobb eltérés indokolt.
- 9. § (5) b): az országos jelentőségű műszaki infrastruktúra-hálózatoknak a tervezési területre vetített hossza legfeljebb $\pm 10\%$ -kal térhet el az ország szerkezeti tervében megállapított nyomvonalváltozattól, kivéve, ha a területi (környezeti, társadalmi és gazdasági) hatásvizsgálat alapján lefolytatott területrendezési hatósági eljárás szerint nagyobb eltérés indokolt.
- 12/A. § (4): településrendezési eszközök készítésénél a hatályos kiemelt térségi és megyei területrendezési terv térségi övezeteinek lehatárolásához képest a térségi övezetek területének a település közigazgatási területére eső része legfeljebb $\pm 5\%$ -kal változhat.

Jelen ITS megfelel a fenti előírásoknak.

Cél	Projekt	(1) a kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció erősítése;	(2) az IKT-hoz való hozzáférések, azok használatának és minőségének a javítása;	(3) a kkv-k, (az EMVA esetében) a mezőgazdasági, illetve (az ETHA esetében) a halászati és akvakultúra-ágazat versenyképességének a növelése;	(4) az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban;	(5) az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázatmegelőzés és -kezelés előmozdítása;	(6) a környezet megóvása és védelme és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása;	(7) a fenntartható közlekedés előmozdítása és szűk keresztmetszetek megszüntetése a kulcsfontosságú hálózati infrastruktúrákban;	(8) a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatása;	(9) a társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem;	(10) az oktatásba, és a képzésbe, többek között a szakképzésbe történő beruházás a készségek fejlesztése és az egész életen át tartó tanulás érdekében;	(11) a hatóságok és az érdekelt felek intézményi kapacitásának javítása és hatékony közigazgatáshoz történő hozzájárulás.
Vonzó, élhető városi környezet kialakítása az itt lakóknak, letelepedni vágyóknak, turistáknak	Művelődési központ és kapcsolódó közterületek megújítása (A1)											
	Ökopark fejlesztése (A2)											
	Soft elemek (A6)											
	Zalaszentgróti napközi otthonos óvoda minőségi nevelési feltételeinek megteremtése (E1)											
	Zöldebb Katalin lakótelep- élhetőbb környezet Zalaszentgróton (E2)											
	Kisléptékű városfejlesztési beruházások a városkép, és az életminőség javítása érdekében (E3)											
Környezetgazdálkodás, környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztése és környezeti tudatosság erősítése	Zrínyi iskola energia-hatékonyság központú rehabilitációja (A4)											
	Közös Önkormányzati Hivatal energetikai korszerűsítése, kiegészítve megújuló energiaforrások alkalmazásával (A5)											
	Zalakoppány szennyvízhálózat kiépítése (E4)											

Jelmagyarázat:

- erős kapcsolat
- közepes kapcsolat
- nincs vagy gyenge kapcsolat

5.1.2.2. A stratégia illeszkedése az OFTK-hoz

	Szakpolitikai célok							Területi célok				
	Versenyképes, innovatív gazdaság	Gyógyító Magyarország, egészség társadalom, egészség- és sportgazdaság	Életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és ellátás, az élelmiszer-feldolgozóipar fejlesztése	Kreatív tudástársadalom, piacképes készségek, K+F+I	Értéktudatos és szolidáris, öngondoskodó társadalom	Jó állam, szolgáltató állam és biztonság	Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, környezetünk	Az ország makro-regionális szerepének erősítése	A többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat	A vidéki térségek népességeltartó erejének növelése	Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése	Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés elősegítése
T1. Gazdasági felzárkózás mellett stabil, kiszámítható gazdasági növekedés megvalósítása	■	■	■				■					
T2. Turizmusfejlesztés	■	■				■				■		
T3. Foglalkoztatás bővítése	■	■				■						
T4. Zalaszentgrót előregedésének megállítása, a demográfiai válság megakadályozása	■	■		■		■		■	■			■
T5. Vonzó, élhető városi környezet kialakítása az itt lakóknak, letelepedni vágyóknak, turistáknak					■	■		■	■		■	■
T6. Környezetgazdálkodás, környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztése és környezeti tudatosság erősítése		■				■				■		
T7. A város kistérségi központ szerepvállalásának erősítése				■		■	■	■			■	■

Jelmagyarázat:

- erős kapcsolat
- közepes kapcsolat
- nincs vagy gyenge kapcsolat

5.1.2.3. A stratégia illeszkedése Zala megye Területfejlesztési Konceptiójához és Programjához

Cél	Projekt	1. Gazdaság – Növekvő jövedelem, foglalkoztatás	2. Fenntarthatóság – Élhető környezet	3. Köztevékenységek – Javuló viszonyok	4. Fejlesztések hasznos és hatékony intézményrendszeréne k kialakítása
Gazdasági felzárkózás mellett stabil, kiszámítható gazdasági növekedés megvalósítása Foglalkoztatás bővítése; Zalaszentgrót elöregedésének megállítása, a demográfiai válság megakadályozása; A város kistérségi központ szerepvállalásának erősítése	Zalaszentgrót ipari infrastruktúra-fejlesztés (K1)				
Gazdasági felzárkózás mellett stabil, kiszámítható gazdasági növekedés megvalósítása Foglalkoztatás bővítése; Zalaszentgrót elöregedésének megállítása, a demográfiai válság megakadályozása; A város kistérségi központ szerepvállalásának erősítése	Rövid élelmiszerláncok kialakítás				
Vonzó, élhető városi környezet kialakítása az itt lakóknak, letelepedni vágyóknak, turistáknak Környezetgazdálkodás, környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztése és környezeti tudatosság erősítése; A város kistérségi központ szerepvállalásának erősítése	Közösségi közlekedés fenntartható fejlesztése (H1)				
Vonzó, élhető városi környezet kialakítása az itt lakóknak, letelepedni vágyóknak, turistáknak; Környezetgazdálkodás, környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztése és környezeti tudatosság erősítése	Csapadékvíz-elvezető rendszer kiépítése Zalaszentgróton (H2)				
Vonzó, élhető városi környezet kialakítása az itt lakóknak, letelepedni vágyóknak, turistáknak	Városi kerékpárút kiépítése a Zalaszentlászló és Zalaszentgrót- Tüskeszénpéter között (H3)				
Gazdasági felzárkózás mellett stabil, kiszámítható gazdasági növekedés megvalósítása Turizmusfejlesztés; Vonzó, élhető városi környezet kialakítása az itt lakóknak, letelepedni vágyóknak, turistáknak	Kortárs szobrászati tematikus túraútvonal (H4)				
Vonzó, élhető városi környezet kialakítása az itt lakóknak, letelepedni vágyóknak, turistáknak	Művelődési központ és kapcsolódó közterületek megújítása (A1)				
Vonzó, élhető városi környezet kialakítása az itt lakóknak, letelepedni vágyóknak, turistáknak	Ökopark fejlesztése (A2)				
Gazdasági felzárkózás mellett stabil, kiszámítható gazdasági növekedés megvalósítása Foglalkoztatás bővítése	Közösségi munkahely és irodaház Zalaszentgrót centrumában (A3)				

Cél	Projekt	1. Gazdaság – Növekvő jövedelem, foglalkoztatás	2. Fenntarthatóság – Élhető környezet	3. Köztevékenységek – Javuló közviszonyok	4. Fejlesztések hasznos és hatékony intézményrendszerének kialakítása
Zalaszentgrót előregedésének megállítása, a demográfiai válság megakadályozása A város kistérségi központ szerepvállalásának erősítése					
Környezetgazdálkodás, környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztése és környezeti tudatosság erősítése	Zrínyi iskola energia-hatékonyság központú rehabilitációja (A4)				
Környezetgazdálkodás, környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztése és környezeti tudatosság erősítése	Közös Önkormányzati Hivatal energetikai korszerűsítése, kiegészítve megújuló energiaforrások alkalmazásával (A5)				
Vonzó, élhető városi környezet kialakítása az itt lakóknak, letelepedni vágyóknak, turistáknak	Soft elemek (A6)				
Vonzó, élhető városi környezet kialakítása az itt lakóknak, letelepedni vágyóknak, turistáknak	Zalaszentgróti napközi otthonos óvoda minőségi nevelési feltételeinek megteremtése (E1)				
Vonzó, élhető városi környezet kialakítása az itt lakóknak, letelepedni vágyóknak, turistáknak	Zöldebb Katalin lakótelep- élhetőbb környezet Zalaszentgróton (E2)				
Vonzó, élhető városi környezet kialakítása az itt lakóknak, letelepedni vágyóknak, turistáknak	Kisléptékű városfejlesztési beruházások a városkép, és az életminőség javítása érdekében (E3)				
Környezetgazdálkodás, környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztése és környezeti tudatosság erősítése	Zalakoppány szennyvízhálózat kiépítése (E4)				

5.1.2.4. A stratégia illeszkedése a településfejlesztési koncepcióhoz

Cél	Projekt	Népesség megtartása	Gazdasági potenciál erősítése	Térségi szerepkör erősítése	Természeti értékek megőrzése	Fenntartható települészerkezet
Gazdasági felzárkózás mellett stabil, kiszámítható gazdasági növekedés megvalósítása Foglalkoztatás bővítése; Zalaszentgrót elöregedésének megállítása, a demográfiai válság megakadályozása; A város kistérségi központ szerepvállalásának erősítése	Zalaszentgrót ipari infrastruktúra-fejlesztés (K1)					
Gazdasági felzárkózás mellett stabil, kiszámítható gazdasági növekedés megvalósítása Foglalkoztatás bővítése; Zalaszentgrót elöregedésének megállítása, a demográfiai válság megakadályozása; A város kistérségi központ szerepvállalásának erősítése	Rövid élelmiszerláncok kialakítás					
Vonzó, élhető városi környezet kialakítása az itt lakóknak, letelepedni vágyóknak, turistáknak Környezetgazdálkodás, környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztése és környezeti tudatosság erősítése; A város kistérségi központ szerepvállalásának erősítése	Közösségi közlekedés fenntartható fejlesztése (H1)					
Vonzó, élhető városi környezet kialakítása az itt lakóknak, letelepedni vágyóknak, turistáknak Környezetgazdálkodás, környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztése és környezeti tudatosság erősítése	Csapadékvíz-elvezető rendszer kiépítése Zalaszentgróton (H2)					
Vonzó, élhető városi környezet kialakítása az itt lakóknak, letelepedni vágyóknak, turistáknak	Városi kerékpárút kiépítése a Zalaszentlászló és Zalaszentgrót- Tüskeszenterpéter között (H3)					
Gazdasági felzárkózás mellett stabil, kiszámítható gazdasági növekedés megvalósítása Turizmusfejlesztés; Vonzó, élhető városi környezet kialakítása az itt lakóknak, letelepedni vágyóknak, turistáknak	Kortárs szobrászati tematikus túraútvonal (H4)					
Vonzó, élhető városi környezet kialakítása az itt lakóknak, letelepedni vágyóknak, turistáknak	Művelődési központ és kapcsolódó közterületek megújítása (A1)					
Vonzó, élhető városi környezet kialakítása az itt lakóknak, letelepedni vágyóknak, turistáknak	Ökopark fejlesztése (A2)					
Gazdasági felzárkózás mellett stabil, kiszámítható gazdasági növekedés megvalósítása Foglalkoztatás bővítése; Zalaszentgrót elöregedésének megállítása, a demográfiai válság megakadályozása; A város kistérségi központ szerepvállalásának erősítése	Közösségi munkahely és irodaház Zalaszentgrót centrumában (A3)					
Környezetgazdálkodás, környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztése és környezeti tudatosság erősítése	Zrínyi iskola energia-hatékony központú rehabilitációja (A4)					
Környezetgazdálkodás, környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztése és környezeti tudatosság erősítése	Közös Önkormányzati Hivatal energetikai korszerűsítése, kiegészítve megújuló energiaforrások alkalmazásával (A5)					
Vonzó, élhető városi környezet kialakítása az itt lakóknak, letelepedni vágyóknak, turistáknak	Soft elemek (A6)					
Vonzó, élhető városi környezet kialakítása az itt lakóknak, letelepedni vágyóknak, turistáknak	Zalaszentgróti napközi otthonos óvoda minőségi					

Cél	Projekt	Népesség megtartása	Gazdasági potenciál erősítése	Térségi szerepkör erősítése	Természeti értékek megőrzése	Fenntartható településszerkezet
	nevelési feltételeinek megteremtése (E1)					
Vonzó, élhető városi környezet kialakítása az itt lakóknak, letelepedni vágyóknak, turistáknak	Zöldebb Katalin lakótelep- élhetőbb környezet Zalaszentgróton (E2)					
Vonzó, élhető városi környezet kialakítása az itt lakóknak, letelepedni vágyóknak, turistáknak	Kisléptékű városfejlesztési beruházások a városkép, és az életminőség javítása érdekében (E3)					
Környezetgazdálkodás, környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztése és környezeti tudatosság erősítése	Zalakoppány szennyvízhálózat kiépítése (E4)					

5.2. BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEK

5.2.1. A célok logikai összefüggései

Jövőkép	Zalaszentgróton a stabil, kiszámítható gazdasági növekedésre alapozva a város népességmegtartó ereje nő, a megvalósult fejlesztések révén egy vonzó, élhető városi környezettel rendelkező, a táji értékekre és fenntartható gazdaságfejlesztésre alapozó település működik magas szintű közszolgáltatásokkal, amely a rövid élelmiszerláncok kialakításával és működtetésével a hasonló nagyságú és helyzetű települések számára mintaként szolgálhat.						
Átfogó célok	1 Élhető település			2 Befektetési célpont		3 Jelentős turisztikai desztináció	4 Térségi központ
Hosszú távú ágazati célok	Zalaszentgrót elöregedésének megállítása	Vonzó, élhető városi környezet kialakítása	Környezetgazdálkodás, környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztése és környezeti tudatosság erősítése	Gazdasági felzárkózás mellett stabil, kiszámítható gazdasági növekedés megvalósítása	Foglalkoztatás bővítése	Turizmusfejlesztés	A város kistérségi központ szerepvállalásának erősítése
Középtávú ágazati célok	A város népességmegtartó képességének növelése A településen élők és betelepülni szándékozók számára családi házas lakóterület kijelölése (jelenlegi bel- és külterület igénybevételeivel egyaránt) Fiatalság letelepedésének elősegítése	Közösségi közlekedés infrastruktúrájának fejlesztése, egységes megjelenésű buszmegállók kialakítása, buszöblök, buszfordulók megújítása Városi játszóterek rendszerének kialakítása, meglévő játszóterek felújítása, bővítése Az ellátó intézményhálózat fejlesztése A szabályozás során a történelmi városközpont helyi védelmének biztosítása Közlekedés-fejlesztés (közút, kerékpárút, tömegközlekedés, gyalogos forgalom) o A városon áthaladó kerékpár-út megvalósítása Térségi információs	Alternatív energiahasznosítási programok – a térség adottságaira épített környezetkímélő energia használata, új, környezetkímélő beruházások elindítása (biomassza) Szemléletformálás a környezetgazdálkodás terén, modellprogramok, képzési programok indítása Biogazdálkodás, ökológiai gazdálkodás bevezetésének segítése Rövid élelmiszerlánc kialakítása, működtetése, közétkeztetésbe való becsatornázás A város lakossága és döntéshozói körében a környezettudatos	Munkahelyteremtő beruházások ösztönzése A beruházások részére területbiztosítás, további iparterületek kialakítása a szükséges közmű- és úthálózatok kiépítésével A helyi vállalkozások megtartása, fejlesztéseik támogatása Új technológiák megjelenítése Közlekedésfejlesztés: o Közlekedés-szervezés keretében a Sármelléken lévő repülőtérrel és a 8-as főúttal való jó közlekedési lehetőség kialakítása o a meglévő közúthálózati rendszer fejlesztése, belterületi utak, mezőgazdasági és összekötő utak, valamint a várost megközelítő utak	Szociális, foglalkoztató, felzárkóztató programok Képzési programok - hátrányos helyzetűek OKJ képzése, felnőttek általános iskolai képzése Kerékpárutak építése (Zalabér és Zalaszentgrót, valamint Zalaszentgrót és Kehidakustány között), csatlakozás a regionális kerékpárút-hálózathoz Munkahelyteremtő beruházások ösztönzése	A termálturizmus fejlesztése o A város Fürdő és Szabadidő Központjának fejlesztése, új piaci pozíció kijelölése (alkonyatipar, nyári táborok) o A Termálfürdőhöz kapcsolódó további idegenforgalmi szállásférőhelyek és üdülőterületek hasznosítása vállalkozókkal együttműködésben A termálturizmus kiegészítése a térség hagyományaival, táji értékeivel A borturizmus fejlesztése a volt zártkertekben (a Balaton-melléki Borvidék központja, a Zalai Borút része)	A kistérségi kapcsolatok erősítése Az ellátó intézményhálózat fejlesztése Térségi információs hálózat, helyi információs és kommunikációs rendszer kialakítása Hatékony városmarketing Járási szerepkör erősítése a közszolgáltatások terén a környező települések igényeinek figyelembevételével, közszolgáltatások fejlesztése

		<p>hálózat, helyi információs és kommunikációs rendszer kialakítása</p> <p>Városkép javítása, parkosítás őshonos növényekkel (parkok, utcatorok, központi terek, partfalak stb.), történelmi örökségek rekonstrukciója (útmenti szobrok, kőkeresztek, műemlékek felújítása)</p> <p>Szabadidő-, sport-, és turisztikai infrastruktúra kiépítése, fejlesztése a városban</p>	<p>magatartás kialakítása</p> <p>A szelektív hulladékgyűjtés népszerűsítése</p> <p>Csatornahálózat fejlesztése</p>	<p>felújítása, új építése</p> <p>A tájra jellemző helyi termékek előállítása, feldolgozása (méhészet, borászat, pálinka, gyümölcsfeldolgozás stb.), biotermékek előállítása, valamint marketingjük összehangolása</p>		<p>Turisztikai szolgáltató-csomagok kialakítása (horgászat, vadász-, lovas-, kerékpáros turizmus fejlesztése)</p> <p>Összehangolt idegenforgalmi fejlesztések – kistérségi összefogás: Közös desztináció-menedzsment szolgáltatások fejlesztése a térség településeivel.</p>	
Városrész célok	V1, V2, V3, V4, V7	V1, V2, V4, V4, V7	V1, V2, V3, V4, V7	V6	V5, V6, V7	V1, V2, V7	V5, V6, V7
Beavatkozások	Kulcsprojektek						
	Hálózatos projektek						
	Akcióterületi projektek						
	Egyéb projektek						

5.2.2. A célok és a helyzetértékelésben beazonosított problémák

Cél	Projekt	Helyzetértékelésben azonosított adottság	Helyzetértékelésben azonosított probléma
<p>Gazdasági felzárkózás mellett stabil, kiszámítható gazdasági növekedés megvalósítása Foglalkoztatás bővítése Zalaszentgrót előregedésének megállítása, a demográfiai válság megakadályozása A város kistérségi központ szerepvállalásának erősítése</p>	<p>Zalaszentgrót ipari infrastruktúra-fejlesztés (K1)</p>	<p>Ipari múlt a városban. Rendelkezésre álló fejlesztési területek. Nagyvárosok elszívó hatása.</p>	<p>Zalaszentgrót városában a lakossági adatok körében a változások a 90-es évek negatív irányúak, amelyek szoros összefüggést mutatnak a foglalkoztatottsági és oktatási adatok szintén negatív alakulásával. Zalaszentgrót Város és térsége lakosságára vonatkozóan az alacsony szintű foglalkoztatottság, illetve a magas munkanélküliségi ráta, továbbá az inaktív népesség magas aránya a jellemző. A rendszerváltás előtt létrejött fémpipari vállalatok többsége megszűnt, mára már csak a zalaszentgróti Uniferró Kft. üzemel. Szintén befejezte működését a Zalaszentgróti téglagyár. A térség gazdasági fejlődéséhez szükség lenne iparterületek kialakítására, vagy a mostani barnamezős területek rehabilitációjára.</p>
<p>Gazdasági felzárkózás mellett stabil, kiszámítható gazdasági növekedés megvalósítása Foglalkoztatás bővítése Zalaszentgrót előregedésének megállítása, a demográfiai válság megakadályozása A város kistérségi központ szerepvállalásának erősítése</p>	<p>Rövid élelmiszerláncok kialakítás</p>	<p>A térségre hagyományosan jellemző a mezőgazdasági termelés. A térségben minden településhez tartozik zártkert, szőlőhegyek és gyümölcsösök, aminek köszönhetően több évszázados szőlőtermesztési és borkultúrával rendelkezik a terület.</p>	<p>Zalaszentgrót Város és térsége lakosságára vonatkozóan az alacsony szintű foglalkoztatottság, illetve a magas munkanélküliségi ráta, továbbá az inaktív népesség magas aránya a jellemző.</p>
<p>Vonzó, élhető városi környezet kialakítása az itt lakóknak, letelepedni vágyóknak, turistáknak Környezetgazdálkodás, környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztése és környezeti tudatosság erősítése A város kistérségi központ szerepvállalásának erősítése</p>	<p>Közösségi közlekedés fenntartható fejlesztése (H1)</p>	<p>A város térsége szempontjából kereskedelmi, szolgáltató, és foglalkoztatási központ is, azonban vonzáskörzete nem terjed túl a járason.</p>	

Cél	Projekt	Helyzetértékelésben azonosított adottság	Helyzetértékelésben azonosított probléma
Vonzó, élhető városi környezet kialakítása az itt lakóknak, letelepedni vágyóknak, turistáknak Környezetgazdálkodás, környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztése és környezeti tudatosság erősítése	Csapadékvíz-elvezető rendszer kiépítése Zalaszentgróton (H2)	A régió ökológiai-természeti adottságai igen kedvezőek, környezeti állapota jó. A közelmúltban megvalósult és a tervbe vett zöldterületi fejlesztések, valamint a rendszeres és zöldterület fenntartás biztosítja a városi zöld hosszú távú fenntartását és fejlődését.	A város ivóvízhálózata megfelelő, a település fejlesztési tervei között szerepel Zalakoppány városrész szennyvízhálózatának kiépítése, amelyre vízjogi engedéllyel rendelkező terv készült. A fejlesztés megvalósításához szükséges a szennyvíztisztító telep kapacitásának növelése. A csapadékvíz elvezető rendszer egyes elemei rekonstrukcióra szorulnak.
Vonzó, élhető városi környezet kialakítása az itt lakóknak, letelepedni vágyóknak, turistáknak	Városi kerékpárút kiépítése a Zalaszentlászló és Zalaszentgrót-Tüskeszentpéter között (H3)	A térségben tervezett az Északnyugat-dunántúli és a Termál kerékpárút, melyek kiépítése jó hatással lenne térség idegenforgalmára.	Szintén hiányzó közeledési kapcsolat a városközpont és a fürdő közti kerékpárút.
Gazdasági felzárkózás mellett stabil, kiszámítható gazdasági növekedés megvalósítása Turizmusfejlesztés Vonzó, élhető városi környezet kialakítása az itt lakóknak, letelepedni vágyóknak, turistáknak	Kortárs szobrászati tematikus túraútvonal (H4)	A szelíd és gasztroturizmus fejlődésnek indult a térségben, és még számos kiaknázatlan lehetőséggel rendelkezik.	Zalaszentgrót önállóan nem rendelkezik jelentős turisztikai potenciállal, bár a településen jelentős épített értékek találhatóak, és a város fürdővel is rendelkezik, ez azonban csak időszakosan tart nyitva, a térségi vetélytársak mellett (Hévíz, Zalakaras, Zalaegerszeg, Kehidakustány) nem sikerült olyan vendéghótt kialakítani, amely a rentábilis működtetést biztosítaná.
Vonzó, élhető városi környezet kialakítása az itt lakóknak, letelepedni vágyóknak, turistáknak	Művelődési központ és kapcsolódó közterületek megújítása (A1)	A város jelentős múltja és történelme okán jelentős számú építészeti értékkel rendelkezik, melyek döntően jól hasznosítottak.	Rossz energetikai jellemzőkkel rendelkező középületek.
Vonzó, élhető városi környezet kialakítása az itt lakóknak, letelepedni vágyóknak, turistáknak	Ökopark fejlesztése (A2)	A régió ökológiai-természeti adottságai igen kedvezőek, környezeti állapota jó.	
Gazdasági felzárkózás mellett stabil, kiszámítható gazdasági növekedés megvalósítása Foglalkoztatás bővítése Zalaszentgrót előregedésének megállítása, a demográfiai	Közösségi munkahely és irodaház Zalaszentgrót centrumában (A3)		Zalaszentgrót Város és térsége lakosságára vonatkozóan az alacsony szintű foglalkoztatottság, illetve a magas munkanélküliségi ráta, továbbá az inaktív népesség magas aránya a jellemző.

Cél	Projekt	Helyzetértékelésben azonosított adottság	Helyzetértékelésben azonosított probléma
válság megakadályozása A város kistérségi központ szerepvállalásának erősítése			
Környezetgazdálkodás, környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztése és környezeti tudatosság erősítése	Zrínyi iskola energia-hatékonyság központú rehabilitációja (A4)		A megújuló energiák alkalmazása, és az épületállomány energetikai racionalizálása tekintetében elmaradott a település.
Környezetgazdálkodás, környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztése és környezeti tudatosság erősítése	Közös Önkormányzati Hivatal energetikai korszerűsítése, kiegészítve megújuló energiaforrások alkalmazásával (A5)		A megújuló energiák alkalmazása, és az épületállomány energetikai racionalizálása tekintetében elmaradott a település.
Vonzó, élhető városi környezet kialakítása az itt lakóknak, letelepedni vágyóknak, turistáknak	Soft elemek (A6)	Aktív civil szervezetek, változatos rendezvénykínálat.	Zalaszentgrót városában a lakossági adatok körében a változások a 90-es évek negatív irányúak, amelyek szoros összefüggést mutatnak a foglalkoztatottsági és oktatási adatok szintén negatív alakulásával.
Vonzó, élhető városi környezet kialakítása az itt lakóknak, letelepedni vágyóknak, turistáknak	Zalaszentgróti napközi otthonos óvoda minőségi nevelési feltételeinek megteremtése (E1)		Rossz energetikai jellemzőkkel rendelkező középületek.
Vonzó, élhető városi környezet kialakítása az itt lakóknak, letelepedni vágyóknak, turistáknak	Zöldebb Katalin lakótelep-élhetőbb környezet Zalaszentgróton (E2)		A korábban beépült, napjainkra elöregedett és építészetében leromlott városrészek megújítása jelentős társadalmi ellenállásba ütközik, ugyanis az aktív, fiatalabb generáció e területeket nem szívesen választja életterének, e területek megújítása helyett új utcákat, új beépített területeket hoz létre.

Cél	Projekt	Helyzetértékelésben azonosított adottság	Helyzetértékelésben azonosított probléma
Vonzó, élhető városi környezet kialakítása az itt lakóknak, letelepedni vágyóknak, turistáknak	Kisléptékű városfejlesztési beruházások a városkép, és az életminőség javítása érdekében (E3)	A település számára a legjelentősebb konfliktust a mezőgazdasági termelés visszaszorulása, különösen a zártkertek felhagyása okozza, melynek eredménye az egykor művelt domboldalak beerdősülése. Cél e domboldalak jobb termőterületeinek ismételt művelésbe fogása, a szőlőkultúra kiterjesztése, minőségi piacképes borkultúra további fejlesztése.	Cél a városias központ erősítése és a strukturált városszerkezet megteremtése, a település építészeti arculatának és a közterületek kialakításának rendezetté tétele.
Környezetgazdálkodás, környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztése és környezeti tudatosság erősítése	Zalakoppány szennyvízhálózat kiépítése (E4)	Zalakoppány esetében nem épült ki a szennyvízelvezetési infrastruktúra.	Szükséges a szennyvíztisztító kapacitásának bővítése

5.2.3. A stratégia megvalósíthatósága, a célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatása

A célrendszer alapját a fenntartható fejlődés feltételeinek megteremtésére irányuló szándék jelenti. A fenntarthatóság általában horizontális szempontként jelenik a célrendszerekben, ami feltételezi, hogy a fenntarthatóság feltételei alapvetően fennállnak, de fontos, hogy minden területen továbbra is érvényesüljenek, megszilárduljanak.

Zalaszentgrót esetében a fenntarthatóság kritériumai nem teljesülnek. Levezetésre került, hogy a város folyamatban lévő méretbeli csökkenése a minőségi, szerkezeti tényezőkben is radikális romlást eredményező negatív spirált indíthat el, ezért a város elsőrangú feladata jelen időszakban a fenntarthatósági tényezők megszilárdítása és a fenntartható fejlődés feltételeinek megteremtése. A célrendszer mindazonáltal tartalmaz horizontális szempontokat is, amelyek a fenntarthatóság általános alkotóelemeiként kerültek definiálásra.

A Megalapozó tanulmány a részletes SWOT mellett hasonló részletezettségben tartalmazza az abból levezethető, követendő stratégiai irányokat is, melyek a célrendszer tervezése keretében figyelembe

vételre kerültek, így állítható, hogy a célrendszer a helyzetelemzésben feltárt összefüggéseken nyugszik, a belső összefüggései megjelenítik a város életének teljességét.

A célrendszer a négy fenntarthatósági szegmens (gazdaság, társadalom, természeti és épített környezet,) fenntarthatósági tényezőinek meghatározására és azok fejlesztésére irányul. A fenntarthatóság biztosítása érdekében a Konceptió és a Stratégia kitért azokra a kormányzás terén szükséges feltételekre is, amelyek révén biztosítható a célokat teljesítő projektek érdemi megvalósulása. A célok meghatározása a fenntarthatósági területek és a célok közti kereszthatások következetes számításba vételén alapult a Megalapozó tanulmányban és a Településfejlesztési koncepcióban egyaránt.

A teljesség érdekében a projektek elsődlegesen a célrendszerből kerültek levezetésre, a kereszthatások figyelembe vétele alapján pedig lehetőség nyílt arra, hogy ez a struktúra úgy kerüljön átcsoportosításra kulcsprojektek, hálózati projektek, akcióterületi projektek stb. keretében, hogy a kereszthatások figyelembe vételével ismert szinergiák érvényre jussanak. Ennek révén koncentráltabb és a megvalósíthatóság szempontjából gyakorlatiasabb rendszer alakult ki, mely világosabban összefüggésbe hozható az operatív programok rendszerével. Az összefüggések megtartása érdekében több esetben a nagy formátumú projektek alprojektekre bontva jelennek meg a rendszerben.

A célrendszer teljességre törekvő kibontása következtében a projektek számos nem beruházási jellegű elemet tartalmaznak, amelyek a társadalom, a partnerség és a kormányzás keretében valósítandók meg.

Az elemzések rávilágítottak, s az anyagok társadalmi egyeztetése is egyértelműen visszaigazolta, hogy a város legégetőbb problémája jelenleg a foglalkoztatás alacsony szintje, és a képzett munkaerő alacsony szintje, amelyek a befektetési kedvet negatívan érintik. Ebből következően a gazdaságfejlesztési tényezők jelentős súlyt kapnak, emellett a közvetlenül a foglalkoztatást érintő akciók is helyet kapnak. Mindez nem jelenti a gazdaságfejlesztés kizárólagosságát.

A fenntartható fejlődés belső összefüggései miatt rendkívül fontos, hogy a kijelölt célok döntő része megvalósuljon, s a folyamat a források nyújtotta lehetőségek kiaknázása mellett megtartsa stratégia-vezéreltségét. A társadalom rossz kilátásai miatt az egészséges és vonzó környezetre kiemelt hangsúlyt kell fektetni, mivel egyrészt a kevés és csökkenő számú munkaképes korú egészsége egyre fontosabb, másrészt erősíti a város megtartó képességét és vonzerejét.

Ez a tényező elsősorban az egészség- és minőségtudatos társadalmi rétegre hat, ők pedig egyúttal az a réteg, akikre a tudásigényes gazdaságot építeni lehet. A viszonylag lassú fejlődési eredményekkel járó követő ipartelepítés mellett, amit a gyors munkahelyteremtés igénye indokol, a város problémáinak megoldása főként az innovációorientált, kreatív tevékenységektől és emberektől várható, ezért erre a társadalmi és gazdasági szegmensre külön figyelmet szükséges fordítani.

A célok és az azok alapján megfogalmazott projektek, köztük a számos nem beruházási típusú beavatkozás egymást támogató rendszert alkot. A projektek egy része program jellegű, ami a város jövőjének gyökeres átalakítási szándékából adódik. Ezek egy része nem valósítható meg a stratégia 2020-ig tartó időhorizontján belül, azonban az eredményesség szempontjából fontos e stratégiai folyamatok elindítása és következetes végig vitele.

6. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI

Kockázat	Bekövetkezés valószínűsége (1-10)	Hatása (1-10)	Kockázat kezelésének módja
A lakosság elvándorlása és előregedése tovább folytatódik	7	8	<p>Az elvándorlás egyik fő oka, a megfelelő munkalehetőség hiánya, így a stratégia nagy hangsúlyt fektet ezek biztosítására. További veszély, hogy társadalmi szempontból negatív összkép alakul ki. A helyben maradók – magas elvándorlás esetén – várhatóan a kevésbé képzettek, illetve testi, szellemi hátránnyal rendelkezők közül kerülnek ki, így a város lakossága deprimált, a város általános légköre letargikussá válhat. Az elvándorlás ellen számos soft programmal, illetve oktatási programmal, valamint városmarketinggel veszi fel a város a harcot, hogy egy a saját lakossága és a kívülről érkezők számára is vonzó, kellemes város lehessen.</p> <p>Az előregedés folytatódása, illetve felgyorsulása, amennyiben ehhez nem kapcsolódik megfelelő idős-gazdaság a fiatalabb generációk helyben maradása ellen hathat. Fontosak ebben az esetben is a soft programok, mellyel az idősek és a fiatalabbak közti ellentétek csökkenthetők.</p>
Az elvándorlás miatt csökken a város lakosságának átlagos képzettségi színvonala	7	7	<p>A képzettségi színvonal csökkenésével a befektetők – érkezzenek kívülről, vagy legyenek helyi vállalkozók – alacsonyabb színvonalú munkalehetőségeket teremtenek, melyhez alacsonyabb bérszínvonal is társul, így az elvándorlás nem áll meg. Annak érdekében, hogy a város ne kerülhessen ebbe a negatív spirálba a lakosságának megtartását, illetve kívülről érkező magasan kvalifikált beköltözőket színes kulturális élettel, soft programokkal, vonzó települési környezettel tartja meg. Ehhez széles körben alkalmazott városmarketing stratégia is társul.</p>
Változó támogatási rendszer	6	7	<p>A város fejlesztései során nem csupán a támogatásokra épít, hanem a vállalkozásokkal való együttműködés széles skálájára is. Amennyiben a támogatási rendszer negatív irányba hatna a város számára, akkor a gazdasági szereplőkkel együttműködve képes lesz külső források bevonására céljai elérése érdekében.</p>
Az egyes közszolgáltatások állami támogatása csökken, a normatíva rendszerből származó bevételei csökkennek a városnak	4	7	<p>Az energetikai korszerűsítések révén az üzemeltetési költségek csökkennek, a gazdaságfejlesztési programok hatásaként nő a település bevétele.</p>
Az önkormányzat likviditása veszélybe kerül a fejlesztések miatt	4	6	<p>A fejlesztések egymásutánosságának tervezésével, egymásra épülésével mindez elkerülhető, mivel a város csak a pénzügyi keretének megfelelően vállalja a beruházások önrészét. Ezenfelül a beruházások során a város kiemelt figyelmet fordít arra, hogy jövedelemtermelő fejlesztéseket hajtson végre.</p>
Lakások komfortfokozata, műszaki színvonala romlik	5	5	<p>Amennyiben a lakosság anyagi javai tovább csökkennek, a lakingatlanok karbantartása elmaradhat, mely a lakóingatlan állomány műszaki degradációjához vezethet. Ezt megelőzendő a város a munkanélküliség elkerülése mellett érdekelt. Ennek érdekében szorosan együttműködik a helyi vállalkozásokkal azok céljainak megvalósításában, illetve a közmunka programot is támogatja. Így a lakosság anyagi javainak csökkenése elkerülhetővé válik.</p>
Megújuló közterületek	5	4	<p>Társadalmi probléma, melyet a folyamatos karbantartás és a</p>

Kockázat	Bekövetkezés valószínűsége (1-10)	Hatása (1-10)	Kockázat kezelésének módja
lakosság általi nem rendeltetésszerű használata Közterületek megújítása elmarad a városban			<p>figyelemfelkeltés tud csökkenteni.</p> <p>Amennyiben a közterületek megújítása elmaradna, azzal a város lemaradna a városversenyben, mivel nem csak a turisták számára fontos, hogy vonzó környezetben tölthessék szabadidejüket, hanem a helyben élők számára is. A város közterületeinek a leromlása, levándorláshoz, illetve hosszabb távon a beruházások elmaradásához és a gazdasági versenyképesség csökkenéséhez is vezethet.</p> <p>A város vezetése ennek csökkentésére számos, egymásra épülő közterület rehabilitációs tervet dolgozott, és dolgoztat ki. Továbbá a lakókörnyezet megújításába a helyi lakosságot is aktívan be kívánja vonni.</p>
A fejlesztések során a természeti környezet sérül, melynek mértéke a tolerálható szintnél magasabb és a természet ezt nem képes helyreállítani	3	4	A beruházások előkészítése során a környezeti szempontok kiemelt szempontot képviselnek.

7. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE

7.1. A CÉLOK ELÉRÉSÉT SZOLGÁLÓ FEJLESZTÉSI ÉS NEM BERUHÁZÁSI JELLEGŰ ÖNKORMÁNYZATI TEVÉKENYSÉGEK

A fejezet azon önkormányzat által végzett tevékenységeket foglalja össze, amelyek segítik, támogatják az integrált településfejlesztési stratégiában, valamint más, stratégiai jellegű dokumentumokban megjelölt fejlesztési célok elérését. A város biztosíthatja ezt a megfelelő keretek előteremtésével, valami szabályozó, rendeletalkotó tevékenységével. Ideális esetben ez a két típusú tevékenység együtt jelenik meg és az elérni kívánt célok irányába egyszerre hatnak.

7.1.1. Fenntartható Energia Akcióprogram (SEAP)

Magyarországon az üvegházhatású gázok kibocsátása az elmúlt 25 évben mintegy 40 százalékkal csökkent, elsősorban a nehézipar leépülése és az agrártermelés visszaesése miatt. A globális éghajlat-változási folyamat azonban tovább gyorsult és ezek a hatások a medence-jelleg miatt Magyarországot erőteljesebben érintik, mint Európa más földrajzi térségeit. A szakértői vizsgálatok szerint az ipar és a mezőgazdaság területén már csak kis dekarbonizációs lehetőség mutatkozik Magyarországon, ugyanakkor az energiatermelésben és -elosztásban, valamint az épületenergetika, továbbá a közlekedés területén van még mód az üvegházhatású gázok kibocsátásának érdemi csökkentésére.

Az önkormányzatok döntő szerepet játszanak a klímaváltozás hatásainak enyhítésében, főleg ha figyelembe vesszük, hogy az energiafogyasztás és a CO₂-kibocsátás 80%-a városi tevékenységhez kapcsolódik. Az Európai Unió klíma- és energiacsomagjának 2008-ban történt elfogadását követően az Európai Bizottság által létrehozott Polgármesterek Szövetsége támogatja a helyi önkormányzatok fenntartható energiapolitika megvalósítása során tett erőfeszítéseit és a helyi és regionális szereplőket az uniós célkitűzések teljesítése érdekében mozgósítja.

A Fenntartható Energia Akcióprogram (SEAP) kulcsfontosságú konkrét intézkedéseket és projekteket tartalmaz. Az energia-megtakarításon kívül a SEAP egyéb eredményeket eléréséhez is hozzájárul, mint például:

- helyváltoztatást nem igénylő szakmunkák és stabil munkahelyek létrehozása;
- egészségesebb környezet és életminőség;
- jobb gazdasági versenyképesség és az energiától való nagyobb függetlenség.

A SEAP lehetőséget biztosít az anyag- és energiatakarékos technológiák alkalmazásával az ipar, az állattenyésztési ágazatok és az ahhoz kapcsolódó élelmiszeripar fejlesztésére is. A SEAP-okban a helyi önkormányzatok önkéntesen kötelezettséget vállalnak az energiahatékonyság javítására és a megújuló energiaforrások fokozott hasznosítására azért, hogy Magyarország összességében elérje az Európai Unió által 2020-ra kitűzött 20%-os CO₂-kibocsátás csökkentését.

A SEAP alapján a TOP támogatást biztosít az önkormányzati tulajdonú épületállomány energiahatékonyság központú rehabilitációjára és a megújuló energiaforrások alkalmazására. Az energiamenedzsmentet pedig önkormányzati kedvezményezett esetén a TOP támogatja.

7.1.2. Fenntartható városi mobilitási terv (SUMP)

A fenntartható városi mobilitási terv olyan új koncepció, amely alapvetően az EU által meghatározott klímavédelmi és energiahatékonysági célokat segíti. Az újdonságot a korábbi közlekedéstervezési gyakorlathoz képest az jelenti, hogy:

- nagyobb hangsúlyt helyez a lakosság és a különböző érdekcsoportok bevonására,
- a különböző szakpolitikai területek összehangolására (pl. közlekedés, területfejlesztés, gazdaságfejlesztés, környezetvédelem, szociális ügyek, egészségvédelem, közbiztonság, energetika, stb.), valamint
- a térségi/agglomerációs kooperációra.

A városi mobilitási terv legfontosabb hozzáadott értéke a költségmegtakarítás az önkormányzat és a városi szereplők számára, a személyre szabott közlekedési megoldások a várost használó csoportok számára, valamint a jobb, élhetőbb városi környezet. A fenntartható városi mobilitástervezés során mód van akár egyének (iskolások, mozgáskorlátozottak, idősek, stb.), akár vállalkozások számára a multimodális, ajtótól ajtóig való közlekedési megoldások kidolgozására. A mobilitástervezés a közúti infrastruktúra fejlesztése helyett olyan kiegyensúlyozott intézkedéscsomagban gondolkodik, amelyben jelentős szerepet kapnak a mérsékelt költségvonzatú közlekedésszervezési intézkedések. Az integrált tervezési megközelítés segíti a környezetbarát ágak, megoldások felé való átrendeződést, ami azért is fontos, mert a városnak sokszor egymásnak versengő jogi kötelezettségnek kell megfelelniük (pl. levegőtisztaság javításával, zajterhelés csökkentésével, stb. kapcsolatos országos és EU-s elvárások.) A Fenntartható Városi Mobilitási Terv funkcionális városban gondolkodik, a tervezés az együttműködésre alapoz.

7.1.3. Klíma stratégia

Magyarország kitettsége és sérülékenysége az éghajlatváltozás várható hatásainak szempontjából globális és európai mércével mérve is jelentős. Vizsgálatok támasztják alá, hogy az országon belüli, a klímaváltozás hatásaival szembeni térségi sérülékenység is igen nagy eltéréseket mutat. A klímaváltozás kiváltó okainak megfékezése, csökkentése globális összefogást kíván, ugyanakkor a várható negatív hatásokra való hatékony felkészülés – lokális tervezést és helyi megoldásokat kíván. Ezért fontos az éghajlatváltozás hatásaira való felkészülést és az alkalmazkodást elősegítő a települési szintű klímastratégiák és programok kidolgozása.

7.1.4. A város közterületeinek közösségi használata és a helyi identitástudat növelése – a boldog város

A jól működő városok felé elvárás, hogy az aktív és kulturált pihenéshez, szórakozáshoz, kikapcsolódáshoz, művelődéshez szorosan kötődő szolgáltatásokat is nyújtson, amelyek nemcsak a lakosság igényeit elégítik ki, hanem kiemelkedő szerepet játszhatnak az új (gazdasági, szolgáltatási, innovációs) fejlesztések megtelepedésében is.

E feladat magában foglalja a városi parkok és zöldterületek karbantartását, a vendéglátás, művelődési intézmények eltérő lakossági-, és turista-igényekhez igazodó összehangolt és ötletes fejlesztését, támogatását is. Kiemelten érdemes támogatni a szabadidő értékes eltöltésével, a sporttal, az egészségtudatra neveléssel összefüggő piaci és civil kezdeményezéseket.

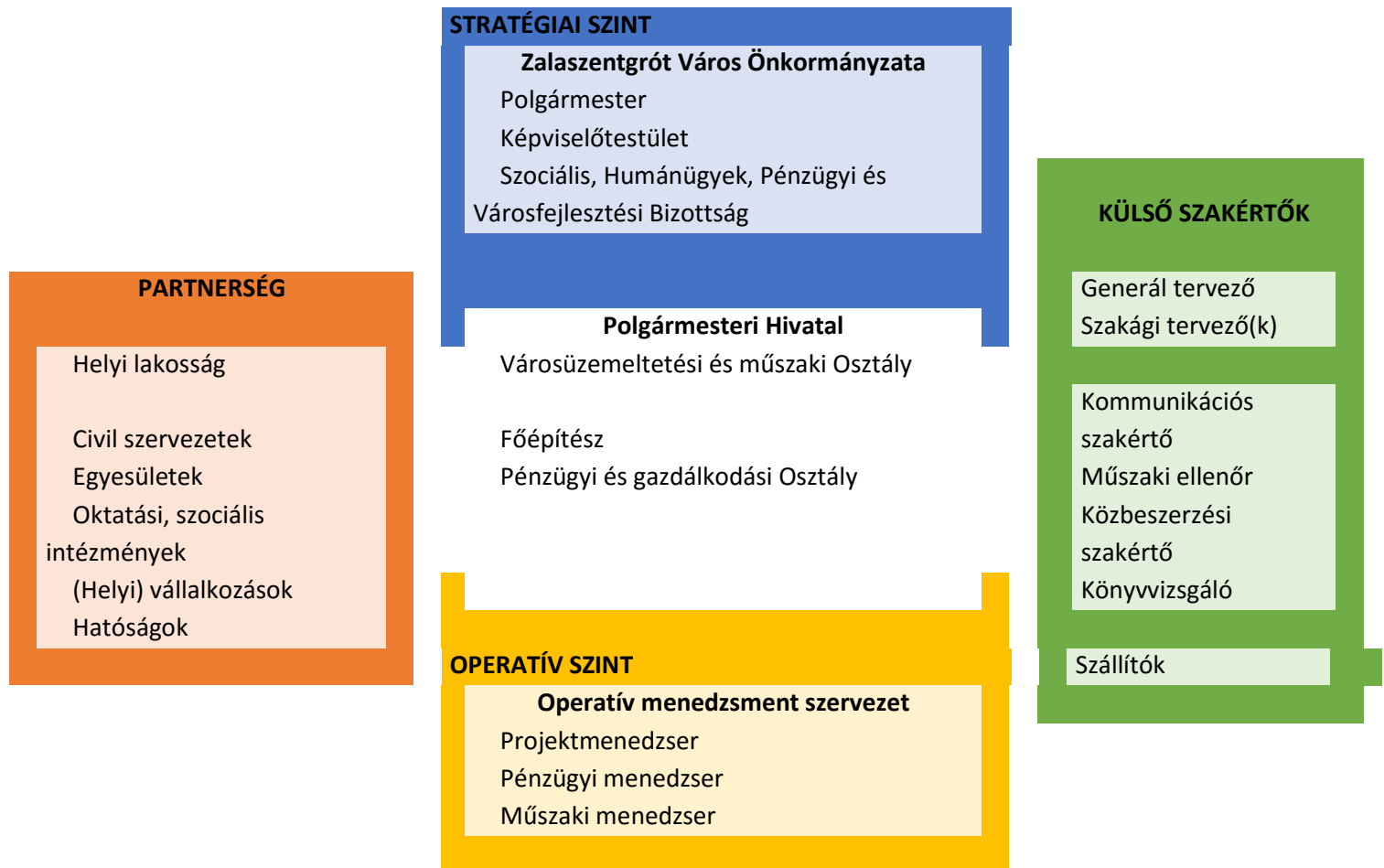
Ehhez kapcsolódik a helyi identitás és a lokálpatriotizmus erősítése is. A kultúra és tudás ma már a modern gazdaság és társadalomfejlesztés alapvető támogatója. A közösséghez és a lakóhelyhez kötődés, az identitástudat, lokálpatriotizmus, valamint a társadalmi szolidaritás megteremtése érdekében a társadalmi kapcsolatok tudatos építésének célrendszere szükséges, mivel e nélkül nem lehet növelni az itt élők életminőségét és együttműködési készségüket sem. Ennek érdekében az identitást erősítő események mellett további lehetőség a sajátos meghatározottságú városrészek (telepek), civil – városszépítő (építő, ápoló) szervezeteinek támogatása, illetve újabbak létrehozásának támogatása. A tudásalapú és akár a modern korral lépést tartó „digitális városprogram” elindításával feladatot is erősítheti a városról szóló információk, tudásanyagok internetes oldalakon való megjelenítése.

7.1.5. Szabályozási tevékenységek, eszközök

- A „tervalku” (Településfejlesztési Megállapodás/Szerződés), amely lehetővé teszi, hogy egyes nagy beruházások esetén, amely a település területén zajlik le, a beruházó és a települési önkormányzat között olyan szerződés kössen, amely mindkét fél számára előnyös és rögzített fejlesztési feladatokkal bír;
- Az **önkormányzat elővásárlási jogának gyakorlása** területek kivásárlásakor;
- **Városmarketing célú tevékenységek:** a város az integrált településfejlesztési stratégiában megfogalmazott célokkal, valamint azok eszközrendszerével összhangban, az ebben szereplő célok elérése érdekében hajtja végre marketingtevékenységét. Ehhez kapcsolódik a marketingkommunikáció, mint eszköz a magánbefektetők bevonására, a lehetséges, kölcsönösen eredményes partneri együttműködések kialakítására, valamint a létesítmények kihasználtságának növelésére. Mindez a fejlesztési eredmények ismertebbé tételét, a város által tervezett programok minél nagyobb vonzerejének kialakítását szolgálja;
- **Helyi adó- és illetékkezdvezményekkel** bizonyos esetekben a magántőke mobilizálható, amelyet a Tervalkuban / településrendezési szerződésben rögzíthetnek a felek;
- **Ingatlangazdálkodási koncepció,** melynek keretében a város saját tulajdonú ingatlanait felméri, azok hasznosíthatóságát számba veszi.

Az aktív városfejlesztési stratégia elsődleges eszköze az önkormányzat számára a kijelölt városfejlesztési akcióterületeken tervezett városfejlesztési akciók végrehajtása a közszféra és a magánszféra strukturált együttműködése.

7.2. AZ INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZERVEZETI KERETEINEK MAGHATÁROZÁSA

Az ITS megvalósítása során a döntéshozói szintet a Zalaszentgrót Város Képviselőtestülete jelenti. A döntéselőkészítési feladatokat a Polgármesteri Hivatal adott szervezeti egységei végzik.

A stratégiai menedzsmentet a polgármester, a képviselőtestület és a Városfejlesztési Bizottság alkotja. Fontosabb feladatuk:

- Az ITS megvalósításának nyomonkövetése, elvárt eredmények, hatások értékelése.
- Az operatív menedzsment szint tevékenységének stratégiai szintű felügyelete, céljainak meghatározása, eredményeinek értékelése, szükség esetén korrekció kezdeményezése.
- A stratégiai menedzsment feladata, hogy határozza meg pozícióját társadalmi és gazdasági helyzetének legfontosabb területein más, hasonlóan tekintett (közeli, hasonló népességszámú, hasonló társadalmi vagy gazdasági kihívások előtt álló, stb.) településekhez képest és az ITS monitorozása és értékelése során az elért eredményeket e települések eredményeivel, illetve helyzetének változásával vesse össze.

Az ITS megvalósításával kapcsolatos döntéselőkészítő, és megvalósítási feladatokat a Polgármesteri Hivatal Városüzemeltetési és műszaki osztálya végzi.

- A városi társadalom és gazdaság igényeinek és lehetőségeinek feltárása, azok változásainak beépítése az ITS-be.
- A városfejlesztés külső és belső környezetében bekövetkezett változások figyelemmel kísérése, a célokra gyakorolt hatások elemzése.
- ITS partnerségi egyeztetések szakmai irányítása, felügyelete
- Szakmai stratégiai szinten a településközi koordináció biztosítása.
- ITS partnerségi egyeztetések anyagainak előkészítése, előterjesztése döntés-előkészítésre.
- A döntéshozók részére éves jelentés készítése az ITS megvalósításáról, a változó külső, belső tényezőkről, korrekciókról, társadalmi igények változásáról.
- ITS megvalósítási folyamatáról a lakosság tájékoztatására alkalmas információk összeállítása, évente legalább egyszer, jelentősebb változások esetén többször is.

Az ITS keretében megvalósítani tervezett projektek forrásigénye (mintegy 2,9 milliárd Ft) jelentősen meghaladja a tervezési időszakban reálisan bevonható források mértékét, ami, optimista becslés esetén sem várható, hogy meghaladja az 1,5 milliárd forint összeget. Mivel az elérhető források összetétele sem ismert, az ITS ténylegesen végrehajtásra kerülő beavatkozásai sem azonosíthatóak. Az elérhető forrásokhoz kapcsolódó feltételek folyamatos figyelése, lehetőség szerinti alakítása és ez alapján a végrehajtandó projektek kiválasztása az ITS menedzselésének részét képezi.

7.3. PARTNERSÉG BIZTOSÍTÁSA AZ ITS TERVEZÉSE ÉS MEGVALÓSÍTÁSA SORÁN

A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletnek megfelelően a partnerségi egyeztetés, együttműködés nem csak része, hanem kerete a tervező munkának. Az előkészítés és a teljes tervezési munka, majd a követés során biztosított a tervezés, majd a megvalósítás folyamatának, tartalmának nyilvánossága, a helyi társadalom és gazdaság szereplőinek partnerként történő bevonása. A partnerség, mint horizontális alapelv érvényesítése elengedhetetlen:

- a települések jövőbeni társadalmi, gazdasági, kulturális fejlesztéseit, térszerkezetük alakulását, a tervezett fejlesztési programok irányait, a projektszintű forrásbevonást, a pályázatok tárgyát, volumenét és szinergiáját meghatározó, megalapozó stratégia, a tervezési dokumentumok tervezési folyamatában,
- a megvalósítása folyamán,
- a felülvizsgálat és értékelés, a szükséges korrekciók meghatározása során.

A partnerségi egyeztetési módszerek, eszközök és célcsoportok kiválasztása során meghatározó szempont volt, hogy a társadalom- és gazdaságfejlesztés hatékony és fenntartható módon való formálása csak a helyi közösség bevonásával, széles körű elköteleződésével, helyi értékek és problémák feltárására alapozottan képzelhető el. A tervekészítés folyamatába a társadalmi folyamatokban meghatározó, vagy a stratégia megvalósításában kulcsszerepet betöltő szervezetek és azok képviselői mind bevonásra kerülnek. Ezáltal a szervezetek tevékenységének jövőbeni eredményeit és elképzeléseit már a tervezés során meg lehet határozni és a stratégiai célok vagy a kulcsprojektek közé beépíteni.

A lezajlott partnerségi folyamat legfontosabb lépései:

- 2015 január: Kapcsolatfelvétel, a partnerségi folyamat meghatározása
- 2015.02.19.: A települési helyzetkép meghatározása (Irányító csoport és Munkacsoport ülés, workshop)
- 2015. február: Személyes interjúk
- 2015.04.16.: Megalapozó vizsgálat áttekintése (Irányító csoport) és a hosszú távú célok meghatározása (Irányító csoport és Munkacsoport ülés, workshop)
- 2015. április: Városkörnyéki egyeztetés, véleményezés
- 2015. április: lakossági véleményezés
- 2015. május 4.: lakossági fórum

7.4. TELEPÜLÉSKÖZI KOORDINÁCIÓ MECHANIZMUSAI, EGYÜTTMŰKÖDÉSI JAVASLATOK

Az önkormányzat a város térségi szerepköréhez igazodva folyamatosan elvégzi az ITS végrehajtása során a térségi egyeztetéseket, amelyek biztosítják, hogy a város stratégiai fejlesztési irányai és az ehhez illeszkedő fő beavatkozások összhangban legyenek a környezet főbb szereplőinek stratégiáival és projektjeivel.

A település járásközponti szerepéből adódóan kiemelt fontosságúnak tartja a nagyobb térségi hatással bíró projektek esetében az érintett településekkel való kooperációt. Ez az előkészítéstől a megvalósításon keresztül a fenntartásig a teljes folyamatot felöleli. Ennek jelentőségét emeli, hogy a város fejlesztései nemcsak a várost, hanem járásának települését is érinti, mivel a térség lakói a városban veszik igénybe a szolgáltatások többségét, sokan itt dolgoznak, kötődnek a városhoz. Természetesen mindez fordítva is működik, amennyiben egy járási település projektje a járásközpontot, vagy a járás több települését is érinti, a város is részt kíván venni az előkészítés, megvalósítás és fenntartás folyamatában is.

A város céljait a fentiek alapján is szükséges összehangolni nemcsak középtávon, hanem hosszú távon is a járás településeinek céljaival. A város vezetése különböző információs csatornákon keresztül tudatosítja a térség településeivel, illetve együttműködik velük a célok alakításában. Elsősorban a térség településeit is érintő intézményhálózat fejlesztés, és munkahelyteremtés kap prioritást kiegészítve a kapcsolódó közszolgáltatásokkal, melyeket a város és térsége igénybe vesz.

7.5. MONITORING RENDSZER KIALAKÍTÁSA

7.5.1. A monitoring rendszer működtetési mechanizmusának meghatározása

7.5.1.1. Módszertan

A 2007 – 2013 közötti programozási időszak egyik fontos tapasztalata volt, hogy a célok megvalósulásának méréséhez szükséges adatok nem vagy csak korlátozottan voltak elérhetők, így a stratégia menedzselésének egy fontos eszköze nem állt a települések rendelkezésére.

Mivel a 2014 – 2020 közötti időszakban az eredményközpontúság elve miatt az indikátorok és azok célértékeinek szerepe megnő, ezért az ITS indikátorai úgy kerültek kialakításra, hogy azok egyértelmű és hozzáférhető adatokra támaszkodjanak, azaz az indikátorok változását az adatok egyértelmű változásához lehessen kötni.

7.5.1.2. A monitoring tevékenység szervezeti háttere és folyamata

Az eredményes monitoring tevékenység feltétele, hogy az nyomon követés rendszerének kialakítása az előkészítés és a megvalósítás integráns részét képezze, meghatározva a folyamatokat, határidőket és felelősöket. A monitoring folyamata az alábbi lépésekből áll:

1. Egyértelmű célkitűzéseket megfogalmazó, világos beavatkozási logikára épülő településfejlesztési koncepció kialakítása.
2. Konkrét beavatkozásokat és részben projekteket, illetve a kapcsolódó finanszírozási forrásokat meghatározó ITS kidolgozása.
3. A monitoring és értékelési tevékenység alapját jelentő indikátorkészlet összeállítása – jelen fejezet összefoglalja az átfogó, tematikus és területi célokhoz kapcsolódó javasolt monitoringmutatókat, míg a projektszintű indikátorok az egyes projektek konkrét kidolgozásakor kerülnek meghatározásra.
4. A monitoring és értékelési tevékenység megalapozásához és eredményes végrehajtásához szükséges információk összegyűjtése
5. Az indikátorok teljesülésének nyomonkövetése a megvalósítás során.

A monitoring tevékenység alapvetően belső feladat, azaz a településfejlesztési koncepció és az ITS végrehajtásáért felelős szervezet felelősségi körébe tartozik. Célszerű kijelölni egy személyt, aki felelős a monitoring és értékelési tevékenység koordinációjáért és végrehajtásáért. A monitoringhoz kapcsolódó legfontosabb feladatok:

- a monitoringrendszer kereteinek kialakítása előre elkészített és folyamatosan frissítendő adatbázis megalkotásával;
- az indikátorok aktuális értékének – a terv szerinti gyakorisággal történő – összegyűjtése, rögzítése a monitoring rendszerben;
- rendszeres kapcsolattartás a projektek megvalósításért felelős személyekkel az indikátorok elérését nagymértékben befolyásoló kulcs-, hálózatos és akcióterületi projektek nyomon követése érdekében;
- éves monitoring jelentés készítése, amely tartalmazza a szükségesnek tartott beavatkozásokat a program végrehajtásába (a jelentést a menedzsmentért felelős döntéshozó testületnek kell jóváhagynia).

A monitoring tevékenység szervezeti hátterét az operatív menedzsment szervezet biztosítja, amely koordinálja a megvalósuló városfejlesztési beavatkozásokat, rendszeresen figyeli, gyűjti és rendszerezi azok indikátorainak alakulását. Minderről előterjesztést készül, amelyet az érintett Bizottságok tárgyalnak, és a Képviselő-testület hagy jóvá. Az Integrált Településfejlesztési Stratégia végrehajtását és eredményeit a város Képviselő-testülete évenként áttekinti és értékeli. A beszámoló az alábbi témaköröket tartalmazza:

- a stratégia keretein belül megvalósuló projektek és azok végrehajtásának állapota,
- a stratégia keretein belül megvalósuló projektek finanszírozási információi (projekt költségvetése, források összetétele),
- városrészenként és tematikus célonkénti áttekintés a stratégia végrehajtásának kezdete óta megvalósult fejlesztésekről és azok eredményeiről,

- a stratégia indikátorrendszere alapján mért előrehaladás (az indikátorok kiinduló és célértékeinek, valamint azok aktuális értékének feltüntetésével).

A monitoring tevékenység során keletkező adatokat a település rendszeresen megjelenteti saját honlapjának azon részén, amelyet a településfejlesztéssel kapcsolatos információk számára tart fenn. Emellett, a monitoring adatokat célzottan megküldi az ITS kialakításában aktívan közreműködő partnerek részére és számukra rendszeresen konzultációs lehetőséget biztosít az ITS előrehaladása tárgyában.

7.5.2. Indikátorok meghatározása

7.5.2.1. Az indikátorokkal szemben támasztott követelmények

A monitoringrendszer hatékony működésének egyik alapja a szakmailag megalapozott indikátorkészlet meghatározása. Az alkalmazott mutatókkal szembeni alapvető kritériumok az alábbiak:

- **Specifikus** – az indikátor arra a célkitűzésre vonatkozik, aminek az eredményét, hatását méri;
- **Mérhető** – az indikátor számszerűen (mértékegységgel) kifejezhető;
- **Elérhető** – az indikátor bázis- és célértékét viszonylag gyorsan, könnyen és költséghatékony módon meg kell tudni határozni;
- **Reális** – a valós helyzetből és tervezett beavatkozások várható eredményeiből kiindulva kell egy ténylegesen elérhető célértéket kitűzni;
- **Aktuális** – az indikátornak az adott eredmény vagy output aktuális állapotára kell vonatkoznia, és alkalmasnak kell lennie időbeli nyomonkövetésre.

A stratégia eredményességének méréséhez elengedhetetlen, hogy a felállított célokhoz indikátorok – a célok elérését jelző mutatók – kerüljenek hozzárendelésre. Az eredményorientáltság erősítése a 2014-2020 közötti időszak EU kohéziós politikájának egyik kiemelt célja, így az eredmények mérése az előző időszakénál hangsúlyosabban jelenik meg a politika végrehajtásának minden területén. Az alkalmazott indikátorok fajtái:

- **Hatásindikátorok:** Ezen indikátorok teljes mértékben egyediek, az adott település sajátosságaihoz illeszkednek. Egy középtávú célhoz – annak összetettsége függvényében – 1-2 db indikátor kapcsolódik. Ezen indikátorok tekintetében a mérhetőség követelménye nem minden esetben teljesíthető. Tekintettel azonban arra, hogy a tematikus célokhoz kapcsolódó indikátorokat mérhető módon kell kialakítani, ezért a hatásindikátorok természetükből adódóan leginkább összetett mutatók és értékeik lehetnek leíró jellegűek is.
- **Eredményindikátor:** Ezeket az indikátorokat a tematikus célok eredményeinek meghatározásához használtuk és az operatív programok eredményindikátorait vettük alapul. Az egyes operatív programok Egyedi Célkitűzéseket fogalmaznak meg és ezen célkitűzésekhez kapcsolódnak az OP eredményindikátorai.
- **Kimeneti/output indikátor:** Az indikátorokat az integrált projektek méréséhez használtuk. Az egyes operatív programokban prioritástengelyenként kerültek meghatározásra az output jellegű mutatók. A tervezés során ezeket a mutatókat – amennyiben ezek illeszkedtek a megvalósításra tervezett beavatkozások (projektek) jellegéhez – a lehető legszélesebb körben beépítettük a monitoring mutatók közé.

7.5.2.2. A stratégia indikátorai

Cél	Javasolt indikátor	Indikátor típusa	Mértékegység	Bázisérték	Célérték	Adatforrás	Mérés gyakorisága
Élhető település	Megújított közterületek nagysága	Output	m2	0	10 000	Önkormányzat	Évente
	Megújított középületek száma	Output	m2	0	4	Önkormányzat	Évente
	Lakosságszám	Hatás	fő	6575	6575	KSH	Évente
	Öregedési index	Hatás	%	216	200	KSH	Évente
	A megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség a teljes bruttó energiafogyasztáson belül	Eredmény	%	0	15%	Közműszolgáltatók	Évente
Befektetési célpont	Nyilvántartott álláskeresők munkaképes korú állandó népességhez viszonyított aránya	Hatás	%	6,38	4	KSH	Évente
	Az önkormányzatok helyi adóbevétele	Hatás	e Ft	271 665	350 000	KSH	Évente
	Megépített üzleti infrastruktúra	Output	m2	0	4000	Önkormányzat	Évente
	A KMR és a kevésbé fejlett régiók közszféra adatai nélkül számított foglalkoztatási rátáinak (20-64 évesek) különbsége	Eredmény	%	0	1 %	Önkormányzat	Évente
Jelentős turisztikai desztináció	Vendégéjszakák száma	Hatás	db	1429	2000	KSH	Évente
	Külföldi és belföldi turisták költésének növekedése	Eredmény	%	0	15	KSH	Évente
Térségi központ	Térségi együttműködésben megvalósult projektek száma	Hatás	db	0	3	Önkormányzat	Évente
	Járás területén megvalósult fejlesztések összköltsége	Hatás	e Ft	0	2 000 000	Önkormányzat	Évente

Projekt megnevezése	Javasolt indikátor	Indikátor típusa	Mértékegység	Célérték	Adatforrás
Zalaszentgrót ipari infrastruktúra-fejlesztés (K1)	A fejlesztett vagy újonnan létesített iparterületek	Output	ha	4	Önkormányzat

Projekt megnevezése	Javasolt indikátor	Indikátor típusa	Mértékegység	Célérték	Adatforrás
	és ipari parkok területe				
Zalaszentgrót ipari infrastruktúra-fejlesztés (K1)	A foglalkoztatási paktumok keretében munkaerőpiaci programokban résztvevők száma	Output	db	30	Önkormányzat
Rövid élelmiszerláncok kialakítás	Együttműködésbe bevont vállalkozások száma	Output	db	10	Önkormányzat
Közösségi közlekedés fenntartható fejlesztése (H1)	Beszerzett buszok száma	Output	db	1	Önkormányzat
Közösségi közlekedés fenntartható fejlesztése (H1)	Közlekedésbiztonsági fejlesztést megvalósított települések száma	Output	db	1	Önkormányzat
Városi kerékpárút kiépítése a Zalaszentlászló és Zalaszentgrót- Tüskeszepet között (H3)	Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza	Output	km	?	Önkormányzat
Kortárs szobrászati tematikus túraútvonal (H4)	Együttműködésbe bevont partnerek száma	Output	db	5	Önkormányzat
Művelődési központ és kapcsolódó közterületek megújítása (A1)	A középületek éves primerenergia-fogyasztásának csökkenése	Output	kwh/év	20 000	Önkormányzat
Ökopark fejlesztése (A2)	Megújult vagy újonnan kialakított zöldfelület nagysága	Output	m ²	10 000	Önkormányzat
Közösségi munkahely és irodaház Zalaszentgrót centrumában (A3)	Támogatásban részesülő vállalkozások száma	Output	db	5	Önkormányzat
Zrínyi iskola energia-hatékonyság központú rehabilitációja (A4)	A középületek éves primerenergia-fogyasztásának csökkenése	Output	kwh/év	2 000	Önkormányzat
Közös Önkormányzati Hivatal energetikai korszerűsítése, kiegészítve megújuló energiaforrások alkalmazásával (A5)	A középületek éves primerenergia-fogyasztásának csökkenése	Output	kwh/év	2 000	Önkormányzat
Soft elemek (A6)	Megrendezésre kerülő események száma	Output	db	15	Önkormányzat
Zalaszentgróti napközi otthonos óvoda minőségi nevelési feltételeinek megteremtése (E1)	Fejlesztett 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	Output	db	30	Önkormányzat
Kisléptékű városfejlesztési beruházások a városkép, és az életminőség javítása érdekében (E3)	A felújított vagy korszerűsített utak teljes hossza	Output	km	2	Önkormányzat
Kisléptékű városfejlesztési beruházások a városkép, és az életminőség javítása érdekében (E3)	Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	Output	m ²	500	Önkormányzat
Kisléptékű városfejlesztési beruházások a városkép,	Városi területeken épített vagy renovált köz-	Output	db	3	Önkormányzat

Projekt megnevezése	Javasolt indikátor	Indikátor típusa	Mértékegység	Célérték	Adatforrás
és az életminőség javítása érdekében (E3)	vagy kereskedelmi épületek				
Zalakoppány szennyvízhálózat kiépítése (E4)	Szennyvízhálózatba bekötött lakások száma	Output	db	150	Önkormányzat

Pro Via '91 Kft.
1034 Budapest, Szomolnok u. 14.

